

ASISTENȚĂ MACRO-FINANCIARĂ PENTRU

REPUBLICA MOLDOVA

ACORD DE ÎMPRUMUT

între

**UNIUNEA EUROPEANĂ
în calitate de Împrumutător**

ȘI

**REPUBLICA MOLDOVA
în calitate de Împrumutat**

și

**BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
în calitate de Agent al Împrumutatului**

23 Noiembrie 2017

Acest Acord de împrumut se face de către și între

Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană,

în calitate de Împrumutător,

și

Republica Moldova, reprezentată de ministrul finanțelor,

în calitate de Împrumutat,

și

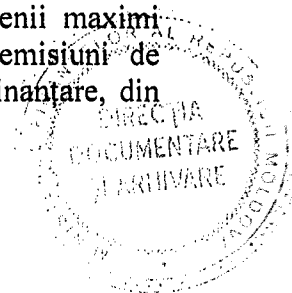
Banca Națională a Moldovei, în calitate de agent al Împrumutatului, reprezentată de guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei,

denumite în continuare "Părți" și fiecare dintre acestea "Parte".

PREAMBUL

Întrucât:

- (1) Republica Moldova (denumită în continuare "**Moldova**") a solicitat asistență macrofinanciară din partea UE în august 2015 și a reiterat această solicitare în martie 2016;
- (2) Prin Decizia nr. 2017/1565/UE din 13 septembrie 2017 (publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 20 septembrie 2017), Parlamentul European și Consiliul au hotărât să acorde Moldovei un împrumut în valoare de maximum 60 milioane EUR cu un termen maxim de scadență medie de cincisprezece ani. Împrumutul va fi pus la dispoziție în trei tranșe;
- (3) Împrumutul se acordă în coroborare cu asistența din partea Fondului Monetar Internațional de 129,4 milioane DST, în cadrul unui mecanism extins de creditare și al unui mecanism de finanțare extinsă de trei ani.
- (4) Condițiile de politică economică care trebuie respectate în cazul în care Republica Moldova urmează să beneficieze de Împrumut sunt prevăzute în Memorandumul de înțelegere semnat la 23 noiembrie 2017 între Uniunea Europeană și Moldova și în Memorandumurile de înțelegere ulterioare (adiționale), dacă există;
- (5) Comisia Europeană va lansa, în timp util, în numele UE și după primirea solicitării scrise din partea Împrumutatului care va defini termenii maximi principali ai unei tranșe, așa cum este prezentat mai jos, emisiuni de obligațiuni sau orice alte tranzacții financiare adecvate pentru finanțare, din care încasările vor fi re-împrumutate Împrumutatului;

- (6) Contractele referitoare la emiterea de obligațiuni sau la orice altă tranzacție financiară adecvată vor constitui o parte integrantă a prezentului Acord, așa cum se prevede în continuare;
- (7) Banca Națională a Moldovei va îndeplini sarcinile atribuite prin prezentul Acord;
- (8) Măsurile adecvate privind prevenirea și combaterea fraudei, a corupției și a altor nereguli care afectează Împrumutul sunt prevăzute de către autoritățile Împrumutatului.

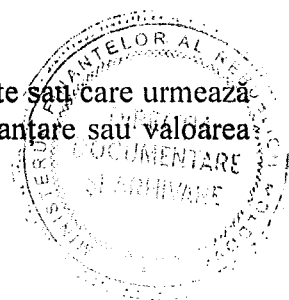
Drept urmare, Părțile au convenit după cum urmează:

1. DEFINIȚII

În prezentul Acord (inclusiv în considerentele sale) următorii termeni au următorul înțeles:

- (1) **"Acord"** înseamnă prezentul Acord de împrumut.
- (2) **"Perioadă de disponibilitate"** înseamnă perioada de doi ani și jumătate începând din prima zi după intrarea în vigoare a Memorandumului de înțelegere.
- (3) **"Împrumutat"** înseamnă Moldova.
- (4) **"Contract de împrumut"** înseamnă un aranjament pe care Împrumutătorul îl încheie pentru a finanța o tranșă.
- (5) **"Zi lucrătoare"** înseamnă o zi în care sistemul de plăți TARGET2 este deschis pentru activitate.
- (6) **"Comisie"** înseamnă Comisia Europeană.
- (7) **"Aviz de confirmare"** înseamnă notificarea scrisă a Împrumutătorului către Împrumutat sub forma Anexei 3 care stabilește termenii finali ai unei tranșe.
- (8) **"Decizie"** înseamnă Decizia nr. 1565/2017/ UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 privind acordarea de asistență macrofinanciară Republicii Moldova (publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 20 septembrie 2017).
- (9) **"Data debursării"** înseamnă, în legătură cu orice tranșă, data transferului valorii nete a tragerii în contul Împrumutatului de la Banca Națională a Moldovei.
- (10) **"Data plății"** înseamnă orice zi în care este datorată o plată din partea Împrumutatului către Împrumutător în temeiul prezentului Acord.
- (11) **"Eveniment de neonorare a obligațiilor de plată"** înseamnă un eveniment definit la art. 9 (1).

- (12) **"UE"** înseamnă Uniunea Europeană.
- (13) **"Îndatorare externă"** înseamnă orice îndatorare a Împrumutatului (i) care este denominată sau datorată într-o altă monedă decât moneda legală a Împrumutatului și (ii) care nu a fost inițial suportată sau asumată în temeiul unui acord sau instrument făcut sau emis creditorilor, care majoritatea sunt rezidenți ai Moldovei sau entități care au sediul sau principalul loc de activitate pe teritoriul Republicii Moldova.
- (14) **"Facilitate"** înseamnă suma tranșelor pe care Împrumutătorul le pune la dispoziția Împrumutatului într-o sumă totală a principalului de până la 60 milioane EUR în temeiul prezentului Acord.
- (15) **"Tranzacție financiară"** înseamnă o emisiune de obligațiuni sau orice altă tranzacție financiară adecvată pentru finanțarea sumei unei tranșe.
- (16) **"Prima perioadă de dobândă"** înseamnă perioada care începe de la Data debursării și se încheie în ziua anterioară datei primei plăți a dobânzii, așa cum este stabilită în Avizul de confirmare.
- (17) **"FMI"** înseamnă Fondul Monetar Internațional.
- (18) **"Acordul cu FMI"** înseamnă orice acord, program, facilitare sau alt aranjament între Împrumutat și FMI.
- (19) **"Perioada de Implementare"** înseamnă perioada care începe în prima zi de la intrarea în vigoare a Memorandumului de înțelegere și se încheie la o lună de la ultima debursare.
- (20) **"Tranșă"** înseamnă o parte a Împrumutului care face obiectul unei Solicitări de fonduri și a Avizului de confirmare aferent.
- (21) **"Perioadă de dobândă"** înseamnă, așa cum este definită în Contractele de împrumut relevante în legătură cu orice tranșă, Prima perioadă de dobândă și fiecare perioadă consecutivă de douăsprezece luni până la Data scadenței. O Perioadă de dobândă poate fi mai scurtă în cazul în care o Tranșă este accelerată sau rambursată în alt mod la o altă dată decât Data planificată a scadenței. Pentru a evita orice dubiu, cu privire la fiecare tranșă rata dobânzii se acumulează pentru orice Perioadă de dobândă de la Data plății (pentru Prima perioadă de dobândă) sau la data plății dobânzii anterioare (pentru Perioadele de dobândă ulterioare) până la data înaintea următoarei Dăți a plății.
- (22) **"Rata dobânzii"** înseamnă dobânda anuală care se acumulează la o tranșă în cursul unei Perioade de dobândă.
- (23) **"Împrumutător"** înseamnă Uniunea Europeană.
- (24) **"Împrumut"** înseamnă cumulativ toate debursările efectuate sau care urmează a fi efectuate către Împrumutat în cadrul Facilității de finanțare sau valoarea totală a principalului restant al acestora.

- (25) **"Pierderea dobânzii"** înseamnă diferența (dacă este o sumă pozitivă) dintre Rata dobânzii Tranșei și dobânda pe care Împrumutătorul ar fi primit-o de la reinvestirea determinată de Împrumutător a sumelor rambursate anticipat, pentru perioada dintre data rambursării anticipate și data la care a fost planificată rambursarea Tranșei.
- (26) **"Data scadenței"** înseamnă data programată pentru rambursarea integrală a principalului unei Tranșe, așa cum este definită în Avizul de confirmare.
- (27) **"MdÎ"** înseamnă Memorandumul de înțelegere semnat la 23 noiembrie 2017 între Uniunea Europeană și Moldova și orice Memorandum de înțelegere ulterior (adițional) sau orice Act adițional la acestea.
- (28) **"Valoarea netă a tragerii"** înseamnă încasările din Tranzacția Financiară minus suma agregată a oricăror comisioane, taxe și costuri aferente unei astfel de Tranzacții financiare și pregătirii și executării ei și a costurilor menționate în art. 6 (4) în legătură cu orice Tranșă, rezultând suma care urmează să fie plătită Împrumutatului.
- (29) **"Îndatorare publică internă"** înseamnă toată îndatorarea Împrumutatului, care (i) este exprimată în moneda legală a Împrumutatului, (ii) este sub formă sau reprezentată de obligațiuni, note sau alte titluri sau orice garanție a acestora și (iii) este sau poate fi înregistrată sau cotată la bursă sau cumpărată și vândută în mod obișnuit la orice bursă, sistem de tranzacționare automatizat, OTC/extrabursier sau pe altă piață a valorilor mobiliare.
- (30) **"Îndatorare relevantă"** înseamnă Îndatorarea externă și Îndatorarea publică internă.
- (31) **"Solicitare de fonduri"** înseamnă cererea Împrumutatului pentru fonduri sub forma Anexei 2, acceptând irevocabil termenii și condițiile principale indicate conform art. 4 (2).
- (32) **"DST"** înseamnă drepturi speciale de tragere în cadrul unui Acord cu FMI.
- (33) **"Data transferului"** înseamnă, în legătură cu orice tranșă, Data plății.

2. FACILITATEA DE ÎMPRUMUT

- (1) Împrumutătorul pune la dispoziția Împrumutatului un împrumut în euro în sumă totală a principalului de până la 60 de milioane de euro, în conformitate cu termenii și condițiile din MdÎ și prezentul Acord.
- (2) Împrumutul va fi plătit în trei tranșe. Valoarea principală a tranșelor este de 20 milioane de euro fiecare.
- (3) Împrumutatul va utiliza toate sumele împrumutate în cadrul Împrumutului în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul MdÎ.

3. SCADENȚA

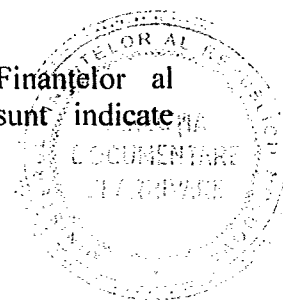
Scadența medie a Împrumutului nu trebuie să depășească 15 ani. Aceasta se calculează ca scadența medie ponderată a tranșelor care constituie împrumutul utilizând următoarea formulă:

$$\frac{M_1 A_1 + M_2 A_2 + M_3 A_3}{A_1 + A_2 + A_3}$$

unde M_1, M_2, M_3 este scadența în ani a tranșelor relevante și A_1, A_2, A_3 este suma lor.

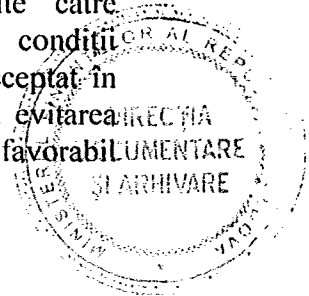
4. TRAGERI, VALOAREA NETĂ A TRAGERII ȘI CONDIȚII SUSPENSIVE

- (1) În conformitate cu termenii și condițiile prezentului Acord și ale MdÎ, Împrumutatul poate, după consultarea Împrumutătorului, să solicite o tranșă a împrumutului prin transmiterea către Împrumutător a unei Solicitări de fonduri completată corespunzător. Împrumutatul este obligat în mod irevocabil de condițiile Solicitării de fonduri, cu excepția cazului în care Împrumutătorul a trimis un aviz care indică faptul că UE nu este în măsură să încheie tranzacția financiară în condițiile indicate în Solicitarea de fonduri respectivă, caz în care Împrumutatul nu va mai fi obligat de Solicitarea de fonduri în urma avizului.
- (2) O Solicitare de fonduri nu va fi considerată ca fiind completată în mod corespunzător decât dacă prevede cel puțin:
 - (a) suma principalului tranșei solicitate;
 - (b) rata maximă fixă a dobânzii;
 - (c) profilul de rambursare, cum ar fi totalitatea principalului pentru fiecare dintre tranșe plătită într-o singură plată (bullet); și
 - (d) valoarea netă a tragerii minime a tranșei.
- (3) În urma unei Solicitări de fonduri în ceea ce privește prima tranșă, obligația Împrumutătorului de a plăti valoarea netă a tragerii Împrumutatului cu privire la prima tranșă în temeiul prezentului Acord este condiționată de:
 - (a) Împrumutătorul a primit o opinie juridică satisfăcătoare pentru aceasta din partea ministrului Justiției al Împrumutatului în forma stabilită în Anexa 4. O astfel de opinie juridică este dată nu mai târziu de data Solicitării de fonduri. Împrumutatul se angajează să informeze imediat Împrumutătorul în cazul în care, între data opiniei juridice și Data debursării, apare orice eveniment care ar face incorectă orice declarație făcută în opinia juridică;
 - (b) primirea de către Împrumutător de la Ministrul Finanțelor al Împrumutatului a unui document oficial în care sunt indicate

persoanele autorizate să semneze Solicitățile de fonduri (și deci să angajeze astfel în mod valabil Împrumutatul) care să conțină speciemenle de semnătură ale acestor persoane;

- (c) semnarea MdÎ;
 - (d) primirea de către Împrumutat a unei opinii juridice satisfăcătoare pentru Împrumutător, oferită de către o firmă de avocatură independentă acceptată de Împrumutător;
 - (e) Împrumutătorul este mulțumit de îndeplinirea de către Împrumutat a condițiilor din MdÎ și a Deciziei;
 - (f) semnarea de către Împrumutător, pe de o parte, și de către o bancă sau un sindicat de bănci, pe de altă parte, a contractelor de împrumut și primirea de către agentul Împrumutătorului la data debursării a sumelor obținute din tranzacția financiară de la bancă sau sindicatul de bănci menționate;
 - (g) neapariția niciunei schimbări negative care ar putea prejudicia în mod substanțial, după părerea Împrumutătorului, ulterior consultării cu Împrumutatul, capacitatea Împrumutatului de a-și respecta obligațiile de plată asumate prin acest Acord, și anume de a asigura deservirea tranșei ce va fi finanțată și rambursarea ei
 - (h) neapariția niciunui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor care nu a fost soluționat satisfăcător pentru Împrumutător.
- (4) După primirea unei Solicitări de fonduri pentru a doua și a treia tranșă, obligația Împrumutătorului de a transfera tranșa Împrumutatului va fi condiționată de:
- (a) confirmarea de către Împrumutat că nu s-a produs vreun eveniment ce ar putea face ca vreuna dintre afirmațiile din opinia juridică primită de Împrumutător în conformitate cu articolul 4 (3) (a) să devină incorectă și
 - (b) îndeplinirea condițiilor menționate la articolul 4 alineatul (3) literele (e), (f), (g) și (h).
- (5) Dacă sunt îndeplinite condițiile din articolul 4 (3) (în cazul primei tranșe) sau articolul 4 (4) de mai sus (în cazul celei de-a doua și a treia tranșe), cu excepția condiției prevăzute la alin. (f) din articolul 4 (3), care trebuie să fie îndeplinită la data debursării, Împrumutătorul va lansa, la discreția sa, o emisiune de obligațiuni sau orice altă tranzacție financiară adecvată pentru finanțarea sumei unei tranșe.
- (6) Odată încheiată tranzacția financiară, Împrumutătorul va emite către Împrumutat un Aviz de confirmare care va stabili principalele condiții financiare finale ale tranșei. Se va considera că Împrumutatul a acceptat în prealabil condițiile tranșei incluse în Avizul de confirmare. Pentru evitarea oricărei îndoieli, Împrumutătorul nu are vreo obligație să examineze favorabil

orice eventuală solicitare din partea Împrumutatului în orice moment de a modifica vreuna din condițiile financiare ale unei tranșe.

- (7) Împrumutătorul va transfera valoarea netă a tragerii unei tranșe la data debursării în contul în euro al Împrumutatului de la nr. 33114001 al Băncii Naționale (BIC NBMDMD2X) către contul în euro al Băncii corespondente De Nederlandsche Bank NV, BIC: FLORN2A, IBAN NL90FLOR0600126226, Ref.: "Asistența Macro-finanțiară a UE pentru Moldova"), în numele Băncii Naționale a Moldovei sau la un alt cont în euro, conform recomandării în scris a Băncii Naționale a Moldovei către Împrumutător cu o copie adresată Împrumutatului cel târziu două zile lucrătoare înainte de data debursării.
- (8) Eliberarea unei tranșe nu va obliga în niciun caz pe nici una dintre Părți să purceadă la oferirea și primirea împrumutului oricăror alte tranșe.
- (9) Dreptul Împrumutatului de a solicita orice tranșă în cadrul acestui Acord expiră la sfârșitul perioadei de disponibilitate, după care orice sumă neachitată a Facilității de finanțare va fi considerată ca fiind anulată imediat, cu excepția oricărei sume pentru care a fost primită o Solicitare de fonduri înainte de acea dată și pentru care ulterior are loc o debursare.

5. DECLARAȚII, GARANȚII ȘI ANGAJAMENTE

(1) Declarații

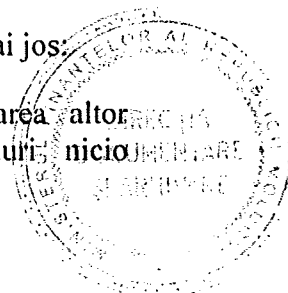
Împrumutatul declară și garantează Împrumutătorului la data prezentului Acord și la fiecare dată de debursare că:

- (a) Fiecare tranșă va constitui o obligație negarantată, directă, necondiționată, nesubordonată și generală a Împrumutatului și va avea cel puțin rang *pari passu* ca toate celelalte împrumuturi și obligații negarantate și nesubordonate prezente și viitoare ale Împrumutatului ce decurg din Îndatorarea relevantă prezente sau viitoare a acestuia, și
- (b) opinia juridică a ministrului justiției, oferită în conformitate cu articolul 4 (3) (a), este exactă și corectă.

(2) Angajamente

Împrumutatul se angajează ca, în legătură cu Îndatorarea relevantă și până la momentul la care întreaga sumă a principalului prevăzut în acest Acord va fi fost integral rambursată și toate dobânzile și sumele suplimentare, dacă există, prevăzute în acest Acord, vor fi fost integral plătite:

- (a) să recunoască că Împrumutătorul va beneficia de aceeași capacitate legală, aceleași imunități și privilegii ca și cele acordate instituțiilor financiare internaționale.
- (b) cu excepția sarcinilor enumerate la paragrafele (1) - (7) de mai jos:
 - (i) să nu garanteze prin ipotecare, gajare sau acordarea altor privilegii asupra propriilor sale active ori venituri, **nicio**

Îndatorare relevantă prezentă sau viitoare și nicio garanție ori asigurare de despăgubire acordată în legătură cu aceasta, decât dacă și Împrumutul beneficiază de același rang *pari passu* și *pro rata* într-o astfel de garanție; și

- (ii) să nu acorde prioritate înaintea Împrumutătorului niciunui alt creditor sau deținător al datoriei sale suverane.

Acordarea următoarelor privilegii nu constituie o încălcare a acestui articol:

- (1) privilegii asupra unei proprietăți, acordate pentru garantarea prețului de achiziție al acelei proprietăți și orice reînnoire sau prelungire a unui astfel de privilegiu care este limitat la proprietatea ce a făcut inițial obiectul său și care garantează orice reînnoire sau prelungire a finanțării asigurate inițial; și
- (2) privilegii asupra unor bunuri comerciale ce apar în cursul operațiunilor comerciale obișnuite (și care expiră cel târziu într-un an de la acestea) pentru finanțarea importului sau exportului acestor bunuri în sau din țara Împrumutatului; și
- (3) privilegii prin care se asigură sau se garantează plata Îndatoririi relevante contractate exclusiv pentru a se asigura finanțarea unui proiect de investiții bine definit, cu condiția ca proprietățile pentru care se aplică aceste privilegii să fie proprietăți ce fac obiectul respectivei finanțări a proiectului sau să fie venituri ori creanțe ce decurg din proiect; și
- (4) orice alte privilegii existente la data semnării acestui Acord, cu condiția ca aceste privilegii să fie limitate la proprietățile afectate în prezent de acestea și la proprietățile ce vor deveni afectate de astfel de privilegii în baza unor contracte în vigoare la data semnării acestui Acord (inclusiv, pentru evitarea oricărei îndoieli, cristalizarea oricărei taxe variabile care a fost asumată la data prezentului Acord) și cu condiția ca aceste privilegii să garanteze sau să asigure numai plata acelor obligații astfel garantate ori asigurate la data acestuia sau orice refinanțare a acestor obligații; și
- (5) toate celelalte privilegii și drepturi statutare ce operează strict în virtutea legii și ce nu pot fi evitate în mod justificat de către Împrumutat; și
- (6) orice privilegii care garantează obligațiile Împrumutatului la orice depozitar central de valori mobiliare, cum ar fi *Euroclear*, acordat în cursul normal al activității; și
- (7) orice privilegii care garantează o îndatorare mai mică de 3 milioane EUR, cu condiția ca suma maximă totală a îndatorării garantată de astfel de privilegii să nu depășească 50 milioane EUR.

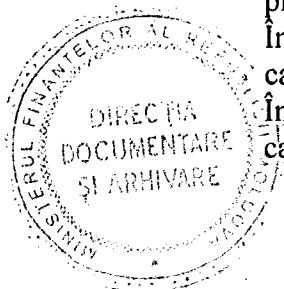

Sintagma "finanțarea unui proiect de investiții bine definit" folosită în acest articol înseamnă orice finanțare a achiziției, construirii sau dezvoltării oricăror proprietăți ce au legătură cu un proiect, dacă entitatea ce asigură acea finanțare agreează în mod expres să privească proprietățile finanțate și veniturile generate de exploatarea acestor proprietăți sau pierderile ori pagubele aferente acestora ca fiind principala sursă de rambursare a sumelor avansate.

- (c) să utilizeze valoarea netă a tragerii pentru fiecare tranșă în conformitate cu Decizia în vigoare la momentul respectiv și în conformitate cu MdÎ aplicabil la data emiterii Solicitării de fonduri pentru tranșă;
- (d) să obțină și să mențină în vigoare și efect toate autorizațiile necesare pentru a-și respecta obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Acord;
- (e) să respecte în toate privințele legile aplicabile care ar putea afecta capacitatea sa de a executa prezentul Acord; și
- (f) să plătească toate taxele, costurile și cheltuielile, în special comisioanele de plată în avans și costul de derulare, care rezultă din orice tranzacție financiară pe care Împrumutătorul ar fi putut-o realiza în temeiul prezentului Acord după primirea unei Solicitări de fonduri, indiferent dacă debursarea acestei tranșe va avea loc în final.

6. DOBÂNDA, COSTURI ȘI CHELTUIELI

- (1) Pentru fiecare tranșă datorată, Împrumutatul va transfera în contul menționat la art. 8 (3) la fiecare Dată de transfer o sumă egală cu dobânda care până la finele Perioadei de dobândă se va acumula la suma principalului restant din acea tranșă și o astfel de sumă se va achita pentru plata dobânzilor datorate în cadrul acestei tranșe în ceea ce privește o astfel de perioadă de dobândă la data plății. Rata dobânzii va fi, pentru fiecare tranșă, definită în Contractele de împrumut pentru acea tranșă.
- (2) Dățile plății pentru achitarea dobânzilor sunt aceleași cu cele determinate în Contractele de împrumut corespunzătoare. Dobânda aferentă unei tranșe se acumulează pentru orice perioadă de dobândă de la data debursării (pentru prima perioadă de dobândă, inclusiv orice dobândă acumulată până la data debursării conform contractelor de împrumut corespunzătoare) sau data plății dobânzii anterioare (pentru perioadele de dobândă ulterioare) până la data care precede imediat Data plății următoare.
- (3) Fără a aduce atingere art. 9, dacă Împrumutatul nu își respectă obligația de a plăti orice sumă datorată conform acestui Acord la data transferului, Împrumutatul va plăti dobânda suplimentară pentru suma respectivă (sau, după caz, valoarea acesteia pentru perioada în care este datorată și neplatită) Împrumutătorului de la data transferului până la data achitării integrale, calculată prin raportare la perioade succesive de dobândă (fiecare având durate

pe care Împrumutătorul le poate selecta periodic, prima perioadă începând la data relevantă a transferului și, ori de câte ori este posibil, durata acestei perioade va fi de o săptămână), la cea mai mare dintre următoarele

(a) rata pe an fiind valoarea agregată a:

(i) 200 puncte de bază și

(ii) rata EURIBOR pentru perioada relevantă selectată de Împrumutător,

sau

(b) 200 puncte de bază plus rata dobânzii care ar fi fost plătită dacă suma restantă ar fi reprezentat, în perioada de neplată, o tranșă.

Dacă obligația de plată continuă să nu fie îndeplinită, această rată se va redetermina în conformitate cu prevederile acestui articol 6 (3) în ultima zi a fiecărei asemenea perioade de dobândă și dobândă neplatită conform acestui articol aferentă perioadelor de dobândă anterioare se va adăuga sumei dobânzii datorate la sfârșitul fiecărei astfel de perioade de dobândă. Penalitatea de întârziere se datorează imediat și trebuie plătită.

- (4) Împrumutatul se angajează să plătească toate costurile și cheltuielile suportate și datorate de Împrumutător în legătură cu pregătirea și implementarea Contractelor de împrumut și orice alte costuri și cheltuieli suportate și datorate de Împrumutător în legătură cu aceste contracte de împrumut și orice costuri și cheltuieli aferente pe durata contractelor de împrumut. Aceste costuri și cheltuieli ce vor fi suportate de Împrumutat pot include, printre altele, costuri aferente serviciilor juridice (cum ar fi costurile efectuate pentru obținerea unor opinii juridice), costurile ratingului, costurile de deplasare, dacă este cazul, și comisioanele aferente serviciilor financiare ale contractelor de împrumut, taxe, costuri de înregistrare și costuri de publicare.
- (5) Împrumutatul se obligă să plătească Împrumutătorului toate dobânzile suplimentare și toate costurile și cheltuielile, inclusiv taxele juridice, suportate și plătibile de către Împrumutător ca rezultat al încălcării oricărei obligații în temeiul prezentului Acord de către Împrumutat.
- (6) Dacă Împrumutătorul, datorită condițiilor de piață existente la momentul lansării emisiunii de obligațiuni sau oricărei alte tranzacții financiare, nu poate obține finanțare la nivelul sau sub nivelul ratelor maxime a dobânzii menționate în Solicitarea de fonduri relevantă, atunci Împrumutătorul nu are obligația de a pune valoarea netă a tragerii unei tranșe la dispoziția Împrumutatului. Totuși, la solicitarea Împrumutatului, Împrumutătorul îi poate propune Împrumutatului după consultarea cu acesta, noi rate maxime ale dobânzii având în vedere condițiile de piață existente.

7. RAMBURSARE, RAMBURSARE ANTICIPATĂ, RAMBURSARE OBLIGATORIE ȘI ANULARE

- (1) Împrumutatul va rambursa suma principalului fiecărei tranșe la dățile și în condițiile stabilite în contractele de împrumut corespunzătoare și care îi sunt comunicate de către Împrumutător.

Împrumutatul va transfera suma principalului datorat în contul menționat în art. 8 paragraful 3 la data transferului.

Orice sumă a principalului care este transferată în scopul rambursării la contul menționat în art. 8 (3) de către Împrumutat nu poate fi reîmprumutată.

- (2) Împrumutătorul nu va include clauza de rambursare anticipată în termenii și condițiile tranzacției financiare decât dacă Împrumutatul a solicitat în mod explicit o astfel de clauză în Solicitarea de fonduri. Termenii și condițiile unei astfel de opțiuni de plată anticipată pentru Împrumutat vor fi cele din opțiunea de plată anticipată corespundătoare pentru Împrumutător din Contractele de împrumut. Dacă Împrumutatul dorește să își exercite opțiunea, el îl va informa pe Împrumutător cu privire la decizia sa de a plăti anticipat tranșa respectivă cu cel puțin o lună înainte de data-limită de notificare a rambursării anticipate din Contractele de împrumut.

În cazul unei rambursări anticipate, se va respecta data transferului. Pentru evitarea oricărei îndoieli, o rambursare anticipată efectuată pentru o tranșă în care o astfel de rambursare anticipată este permisă în conformitate cu acest art. 7 (2) nu este considerată o reeșalonare.

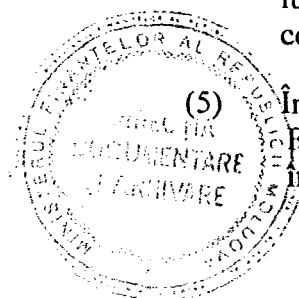
Orice sumă a principalului care este transferată în scopul rambursării anticipate la contul menționat în art. 8 (3) de către Împrumutat nu poate fi reîmprumutată.

- (3) Dacă finanțarea acordată Împrumutatului în cadrul Acordului cu FMI este rambursată în avans integral sau parțial în mod voluntar sau obligatoriu, o sumă proporțională a împrumutului plătită în temeiul prezentului Acord devine imediat datorată și rambursabilă într-o sumă proporțională stabilită prin referire la proporția pe care suma principalului rambursată în avans pentru facilitatea relevantă o reprezintă în suma totală a principalului restant pentru o astfel de facilitate imediat înainte de o astfel de rambursare în avans.

Împrumutatul va rambursa toate costurile, cheltuielile, onorariile și pierderile de dobândă apărute și plătibile de către Împrumutător ca urmare a unei rambursări anticipate a oricăreia dintre tranșe, conform acestui articol.

- (4) Împrumutatul poate anula, în scris, în prealabil cu cel puțin cinci zile lucrătoare, întreaga sau o parte a sumei neutilizate a Facilității de finanțare, cu condiția să nu fi fost solicitate fonduri pentru această sumă.

- (5) Împrumutătorul poate anula integral sau o parte din suma neutilizată a Facilității dacă (i) MdÎ este modificat în așa fel încât să reducă suma împrumutului disponibilă pentru Împrumutat; (ii) Împrumutatul își declară

intenția de a nu trage mai mult din cadrul Facilității sau (iii) nevoile de finanțare ale Împrumutatului scad în mod fundamental față de proiecțiile inițiale.

- (6) Împrumutătorul poate, de asemenea, să anuleze integral sau o parte din suma neutilizată a Facilității în cazul în care FMI își anulează acordul în totalitate sau în parte. În acest caz, anularea acestui mecanism de finanțare este proporțională cu proporția pe care suma anulată o reprezintă pentru suma inițială totală a unui astfel de acord cu FMI, astfel cum este prevăzut în considerentul (3) din Preambul.

8. PLĂȚI

- (1) Toate plățile care vor fi efectuate de Împrumutat vor fi plătite fără compensare sau contrarevendicare, fără taxe, comisioane și fără orice alte deduceri pe toata durata acestui Acord.
- (2) Împrumutatul declară că toate plățile și transferurile efectuate în baza acestui Acord, precum și Acordul în sine nu fac obiectul niciunei taxe sau impuneri de orice fel în țara Împrumutatului și nu vor face obiectul niciunei taxe sau impuneri pe toata durata acestui Acord. Dacă totuși Împrumutatul sau Banca Națională a Moldovei este obligată prin lege să procedeze la astfel de deduceri, Împrumutatul va acoperi sumele suplimentare necesare astfel încât Împrumutătorul să primească integral sumele precizate în acest Acord.
- (3) Toate plățile vor fi făcute de Împrumutat în euro la data transferului înainte de 11:00 a.m. ora Luxemburgului în contul în euro al Împrumutătorului de la *Banque et Caisse d'Epargne de l'Etat Luxembourg*; BIC BCEELULL, contul IBAN LU90 0019 3455 9164 5000, ref. "Rambursarea Asistenței Macro-Financiare a UE pentru Moldova", sau în orice alt cont indicat de către Împrumutător în scris Împrumutatului și Băncii Naționale a Moldovei, înainte de data relevantă a transferului.
- (4) Împrumutătorul îl va informa pe Împrumutat și Banca Națională a Moldovei cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de data fiecărui transfer în legătură cu suma principalului și dobânda datorată și care trebuie platită la acea dată și în legătură cu detaliile (rata dobânzii, perioada de dobândă) ce au stat la baza calculării dobânzii.
- (5) Împrumutatul va transmite Împrumutătorului o copie a instrucțiunilor sale de plată trimise Băncii Naționale a Moldovei, cu cel puțin două zile lucratoare înainte de data relevantă a transferului.
- (6) Dacă Împrumutatul plătește o sumă pentru oricare dintre tranșe, care este mai mică decât valoarea totală datorată și care trebuie platită conform acestui Acord, Împrumutatul renunță prin prezentul la orice drept pe care l-ar putea avea de a repartiza suma astfel platită pentru sumele datorate.

Suma astfel plătită în cadrul unei tranșe va fi utilizată pentru acoperirea plăților datorate în cadrul unei astfel de tranșe în următoarea ordine:

- (a) *mai întâi* orice onorarii, cheltuieli și asigurări de despăgubire;
- (b) *apoi* dobânda datorată pentru plăți cu întârziere stabilită conform art. 6 paragraful 3;
- (c) *în al treilea rând* dobânda; și
- (d) *în al patrulea rând*, principalul,

cu condiția ca aceste sume să fie datorate sau restante pentru plată la data respectivă.

- (7) Orice calcul și determinare de către Împrumutător în temeiul prezentului Acord:

- (a) se face în mod rezonabil din punct de vedere comercial; și
- (b) va fi, în lipsa unei erori vădite, obligatorie pentru Împrumutător și Împrumutat.

- (8) Se aplică Convenția zilei de lucru, așa cum este definită în Contractele de împrumut relevante.

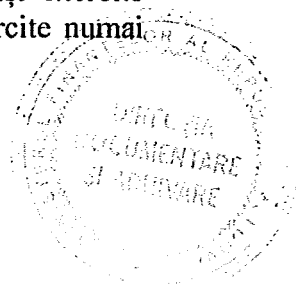
9. EVENIMENTE DE NEONORARE A OBLIGAȚIILOR DE PLATĂ

- (1) Împrumutătorul poate declara, prin comunicare scrisă transmisă Împrumutatului, că anulează mecanismul de finanțare și /sau că suma restantă din principalul împrumutului este datorată și platibilă imediat, împreună cu dobânda acumulată, dacă:

- (a) Împrumutatul nu își îndeplinește obligația de a transfera la data transferului orice plată de principal și dobânda, integrală sau parțială, în maniera și valuta agreate în acest Acord, în legătură cu orice tranșă,
- (b) Împrumutatul nu achită la data plății vreo plată de principal și dobândă în cadrul oricărei tranșe sau orice alte sume datorate conform acestui Acord, integral sau parțial, în maniera agreată în acest Acord, în legătură cu oricare dintre tranșe;
- (c) Împrumutatul sau Banca Națională a Moldovei nu își îndeplinește o obligație asumată prin acest Acord, alta decât cele conținute în art. 9 (1) (a) sau (b) (inclusiv obligația stabilită în art. 2 (3) de a utiliza Împrumutul conform condițiilor din MdÎ, dar excluzând orice alte obligații conform MdÎ) și această neonorare persistă timp de o lună după ce Împrumutătorul comunică în scris situația Împrumutatului; sau

- (d) Împrumutătorul trimite Împrumutatului o declarație de neonorare a obligațiilor de plată în situația în care obligațiile Împrumutatului în baza prezentului Acord sunt declarate de o instanță de jurisdicție competentă că nu sunt obligatorii sau executorii pentru Împrumutat sau Banca Națională a Moldovei sau sunt declarate de o instanță de jurisdicție competentă că sunt ilegale; sau
- (e) Împrumutătorul trimite Împrumutatului o declarație de neonorare a obligațiilor de plată în cazurile în care (i) s-a stabilit că în legătură cu prezentul Acord sau MdÎ, Împrumutatul sau Banca Națională a Moldovei s-au angajat în orice act de fraudă sau corupție sau orice alt act ilegal (ii) orice declarație sau garanție făcută de Împrumutat în baza prezentului Contract este inexactă, neadevărată sau înșelătoare și care, în opinia Împrumutătorului, după consultarea Împrumutatului, ar putea avea un impact negativ asupra capacității Împrumutatului de a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Acord sau asupra drepturilor Împrumutătorului în temeiul acestuia; sau
- (f) orice acord de împrumut anterior încheiat între Împrumutat sau, dacă este cazul, Banca Națională a Moldovei și Împrumutător sau orice instituție sau organism UE, indiferent de sumă, face obiectul unei declarații de neonorare a obligațiilor de plată sau în cazul neîndeplinirii obligației de plată de orice fel către Împrumutător sau orice instituție sau organism UE de către Împrumutat sau Banca Națională a Moldovei care dă naștere unei declarații de neonorare a obligațiilor de plată; sau
- (g) Îndatorarea relevantă a Împrumutatului care are o valoare agregată a principalului mai mare de 50 milioane euro face obiectul unei declarații de neonorare a obligațiilor de plată conform definiției date în orice instrument ce guvernează sau probează această îndatorare și ca rezultat al acestei declarații de neonorare a obligațiilor de plată are loc o accelerare a îndatorării respective sau un moratoriu *de facto* asupra plăților; sau
- (h) Împrumutatul nu efectuează răscumpărări în timp util de la FMI în legătură cu Acordul cu FMI și face obiectul unei declarații de neonorare a obligațiilor de plată; sau
- (i) Împrumutatul nu își plătește o parte semnificativă a îndatorării sale relevante atunci când ajunge la scadență sau declară ori impune un moratoriu pe plata îndatorării sale relevante sau a unei îndatorări relevante asumate ori garantate de acesta.
- (2) Împrumutătorul poate, fara a fi obligat să facă acest lucru, să își exercite drepturile conform acestui articol și poate de asemenea să le exercite numai parțial fără a prejudicia exercitarea în viitor a acestor drepturi.

- (3) Împrumutatul va rambursa toate costurile, cheltuielile, onorariile și pierderile de dobândă apărute și plătibile de către Împrumutător ca urmare a unei rambursări anticipate a oricăreia dintre tranșe, conform acestui articol. În plus, Împrumutatul va plăti dobânda de întârziere, conform prevederilor art. 6 (3) de mai sus, care se acumulează de la data la care suma principalului împrumutului a fost declarată imediat datorată și plătabilă, până la data plății efective depline.

10. ANGAJAMENTE DE INFORMARE

- (1) Începând cu trimiterea primei Solicitări de fonduri, Împrumutatul va furniza prompt Împrumutătorului:
- (a) orice informație cu privire la situația sa fiscală și economică, așa cum le-ar putea cere Împrumutătorul în mod rezonabil;
 - (b) orice informație referitoare la orice eveniment care ar putea în mod rezonabil să genereze un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată (și eventualele măsuri luate pentru remedierea acestuia); și
 - (c) o declarație conform căreia Împrumutatul nu mai intenționează să solicite mai multe tranșe în temeiul prezentului Acord, de îndată ce este cazul.
- (2) Împrumutatul se angajează să informeze Împrumutătorul cu promptitudine dacă apare un eveniment care ar face să fie incorectă orice declarație făcută în opinia juridică a Împrumutatului menționată în art. 4 (3) (a) de mai sus.

11. ANGAJAMENTE REFERITOARE LA INSPECȚII, PREVENIREA FRAUDELOR ȘI AUDITURI

- (1) În timpul implementării asistenței macrofinanciare a Uniunii, Împrumutatul informează periodic Comisia cu privire la executarea prezentului Acord, în conformitate cu legislația Uniunii privind protecția intereselor financiare ale UE. În acest sens, Împrumutatul va trimite Comisiei, în termen de o lună de la plata fiecărei tranșe, modelul din anexa 1 la prezentul Acord, completat corespunzător. Împrumutătorul are dreptul să refuze eliberarea unei tranșe în cazul în care Împrumutatul nu a făcut declarația din Anexa 1 cu privire la o tranșă anterioară.
- (2) În timpul implementării asistenței macrofinanciare a Uniunii, Comisia este în drept să monitorizeze soliditatea reglementărilor financiare, procedurilor administrative și a mecanismelor interne și externe de control ale Moldovei care sunt relevante pentru asistență.
- (3) În conformitate cu regulamentele sale financiare, Împrumutătorul, inclusiv Oficiul European Anti-Fraudă și Curtea de Conturi Europeană, va avea dreptul să trimită propriii săi reprezentanți autorizați în scopul efectuării oricăror controale tehnice sau financiare, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, și audituri, inclusiv auditul documentelor și audituri la fața locului, cum ar fi evaluările operaționale pe care le vor considera necesare în legătură cu gestiunea prezentului Împrumut în timpul

Perioadei de Disponibilitate sau ulterior, în scopul protejării intereselor financiare ale Împrumutătorului.

(4) Împrumutatul și Banca Națională a Moldovei vor furniza informația și documentele relevante cerute în scopul acestor evaluări, controale sau audituri, și vor lua toate măsurile necesare pentru a facilita munca persoanelor însărcinate cu efectuarea lor. Împrumutatul și Banca Națională a Moldovei se obligă să ofere persoanelor menționate în paragraful 2 acces la locurile și încăperile unde se păstrează informația și documentele relevante.

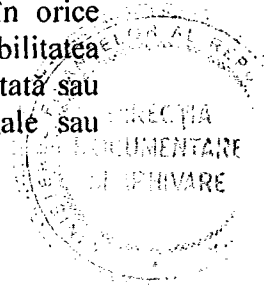
(5) Împrumutatul se va asigura regulat de faptul că finanțarea oferită de Împrumutător este folosită în modul corespunzător și va asigura investigarea și tratarea corespunzătoare a tuturor cazurilor suspectate și efective de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală în legătură cu gestiunea Împrumutului, care este în detrimentul intereselor financiare ale UE. Toate aceste cazuri, precum și măsurile legate de ele luate de autoritățile competente naționale, inclusiv acțiunile judiciare în scopul recuperării fondurilor oferite în baza prezentului Acord vor fi raportate fără întârziere Împrumutătorului.

12. ÎNȘTIINȚĂRI

- (1) Toate înștiințările legate de prezentul Acord se consideră a fi transmise în modul corespunzător dacă sunt întocmite în scris și trimise la adresele enumerate în Anexa 5. Fiecare dintre Părți își va actualiza adresele și va înștiința cealaltă Parte atunci când va fi efectuată actualizarea lor.
- (2) Toate înștiințările trebuie să fie transmise prin scrisori recomandate. În caz de urgență ele pot fi transmise prin e-mail, fax, mesaj SWIFT sau prin scrisoare înmănată personal la adresele menționate mai sus, și confirmate prin scrisori recomandate fără careva întârzieri nemotivate. Înștiințările intră în vigoare la primirea efectivă a faxului, mesajului SWIFT sau a scrisorii.
- (3) Toate documentele, informația și materialele ce urmează a fi prezentate în baza prezentului Acord trebuie să fie întocmite în limba engleză.
- (4) Fiecare Parte la prezentul Acord va transmite celeilalte Părți lista și speciilele semnăturilor persoanelor împuternicite să acționeze din numele ei în baza prezentului Acord, imediat după semnarea prezentului Acord. La fel, fiecare Parte va actualiza lista dată și va înștiința cealaltă Parte atunci când va fi efectuată actualizarea ei.

13. DIVERSE

- (1) Dacă una sau mai multe prevederi conținute în prezentul Acord sunt sau devin complet sau parțial nevalabile, ilegale sau imposibil de pus în aplicare în orice privință conform legislației aplicabile, validitatea, legalitatea și aplicabilitatea celorlalte prevederi conținute în prezentul Acord nu va fi în nici un caz afectată sau subminată de acest fapt. Prevederile complet sau parțial nevalabile, ilegale sau

imposibil de pus în aplicare vor fi interpretate și, deci, implementate, în conformitate cu sensul și scopul prezentului Acord.

(2) Preambulul și Anexele la prezentul Acord, MdI și Contractele de Împrumut, inclusiv, după caz, oricare sau mai multe "Acorduri de Distribuție" sau "Acorduri de Subscriere", "Acorduri de Agenție" sau "Acorduri de Agenție Fiscală", "Circulare de Oferire" și "Acorduri Swap" sunt și vor fi pe viitor parte integrantă a prezentului Acord.

Împrumutătorul poate, la discreția sa, recurge la Tranzacții Financiare care finanțează și tranșe în baza altor acorduri de împrumut. În asemenea caz, condițiile financiare ale acestor Contracte de Împrumut se aplică față de Împrumutat pentru tranșele lui numai *pro rata*.

(3) Scopul prezentului Acord este stabilirea condițiilor în care Împrumutătorul pune la dispoziția Împrumutatului încasările din Tranzacțiile Financiare corespunzătoare stabilite de către Împrumutător în acest scop. În consecință, Împrumutatul și Împrumutătorul acceptă faptul că drepturile și obligațiile lor, dacă nu este prevăzut altceva în prezentul Acord, sunt definite și interpretate prin referință la documentația corespunzătoare de împrumut. În particular, termenii Contractelor de Împrumut, copiile cărora vor fi transmise Împrumutatului, vor fi aplicabili față de Acord, Totuși, în cazul unui conflict între termenii prezentului Acord și oricare Contract de Împrumut, termenii prezentului Acord vor avea prioritate.

(4) O persoană care nu este Parte a prezentului Acord nu are nici un drept în baza Legii privind Contractele (Drepturile Terților) din 1999 să pună în aplicare sau să beneficieze de oricare din termenii prezentului Acord.

(5) Împrumutatul nu este în drept să ceseze sau transfere careva drepturi sau obligații ale sale în baza prezentului Acord fără consimțământul preliminar în scris al Împrumutătorului.

14. LEGISLAȚIA ȘI JURISDICȚIA APLICABILE

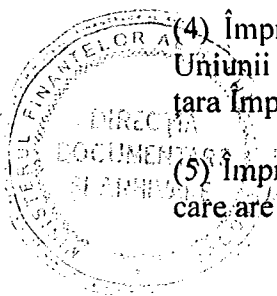
(1) Prezentul Acord și orice obligații necontractuale ce reies din sau în legătură cu el vor fi reglementate și interpretate în conformitate cu legislația engleză.

(2) Părțile se obligă să transmită orice conflict ce poate apărea în legătură cu legalitatea, validitatea, interpretarea sau îndeplinirea prezentului Acord spre jurisdicția exclusivă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, în conformitate cu Articolul 272 al Tratatului de funcționare a Uniunii Europene.

(3) Hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene vor fi complet obligatorii și executorii de către Părți.

(4) Împrumutătorul poate executa orice hotărâre obținută de la Curtea de Justiție a Uniunii Europene sau alte drepturi contra Împrumutatului în instanțele de judecată din țara Împrumutatului.

(5) Împrumutatul prin prezentul refuză irevocabil și necondiționat orice imunitate la care are sau poate avea dreptul în privința sa înșiși sau a activelor sale, de la procesele

judiciare în legătură cu prezentul Acord, inclusiv, fără limitări, de imunitate de la adresare în judecată, hotărâre sau altă ordonanță, de la sechestrarea, arestul sau luarea sub control înainte de judecată și de la executarea și punerea în aplicare contra activelor sale în măsura în care nu este interzisă de legislația obligatorie.

15. INTRAREA ÎN VIGOARE

(1) După ce va fi semnat de toate Părțile, prezentul Acord va intra în vigoare la data primirii de către Împrumutător a înștiințării oficiale în formă de Opinie Juridică (Anexa 4 la prezentul Acord) din partea Împrumutatului precum că toate cerințele constituționale și legale pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord sunt valabile și angajamentul irevocabil al Împrumutatului față de toate obligațiile în baza prezentului Acord a fost îndeplinit.

(2) Intrarea în vigoare nu va avea loc mai târziu de 6 luni după semnarea prezentului Acord. Dacă Acordul nu va intra în vigoare până la acea dată, el nu va mai fi obligatoriu pentru Părți.

16. AUTENTIFICAREA ACORDULUI

Prezentul Acord va fi autentificat de fiecare Parte în patru exemplare originale în limba engleză, fiecare dintre ele constituind un document original.

17. ANEXE

Anexele la prezentul Acord sunt parte integrantă a acestuia:

1. Formularul de declarație cu privire la protecția intereselor financiare ale UE
2. Formularul Solicitării de Fonduri
3. Formularul Avizului de confirmare
4. Formularul Opiniei Juridice
5. Lista Persoanelor de Contact

Întocmit în Brusel, la 23/11/2017 în patru exemplare în limba engleză.

REPUBLICA MOLDOVA

în calitate de Împrumutat

Reprezentată de

Octavian Armașu
Ministrul Finanțelor

UNIUNEA EUROPEANĂ
COMISIA EUROPEANĂ

în calitate de Împrumutător

Reprezentată de

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

Reprezentată de

Sergiu Cioclea
Guvernator

ANEXA 1

DECLARAȚIE PRIVIND PROTECȚIA INTERESELOR FINANCIARE ALE UE

[pe antetul Împrumutatului și a Agentului Împrumutatului]

Prin e-mail sau fax, urmat de scrisoare recomandată:

Comisia Europeană
[introduceți adresa]

Copie către Banca Națională a Moldovei
[introduceți adresa]

**Subiect: Asistența macrofinanciară a Uniunii Europene
Declarație privind protecția intereselor financiare ale UE**

Stimată doamnă / Stimate domn,

Facem referire la Acordul de împrumut dintre Uniunea Europeană în calitate de Împrumutător și Republica Moldova în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei ca agent al Împrumutatului semnat la [•] ("Acordul"). Termenii definiți în Acord au același înțeles în acest document.

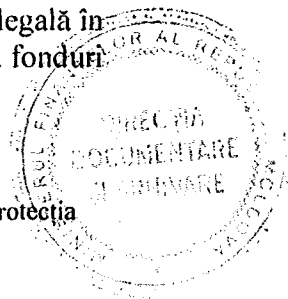
În conformitate cu cele de mai sus și în ceea ce privește toate tranșele de împrumut pentru AMF (prima tranșă de împrumut plătită la [introduceți data], a doua tranșă de împrumut plătită la [introduceți data], a treia tranșă de împrumut plătită la [introduceți data] [*vă rugăm să introduceți doar datele relevante după caz*], confirmăm prin prezenta că:

1. Republica Moldova a implementat efectiv măsuri specifice în ceea ce privește prevenirea și combaterea fraudei, a corupției și a oricăror altor nereguli care ar putea afecta asistența în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95¹.

2. Republica Moldova a implementat măsurile necesare pentru a asigura efectuarea controalelor periodice și că orice caz suspectat de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală în legătură cu gestionarea asistenței este investigat în mod corespunzător.

3. Nu poate fi raportat nici un caz de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală în legătură cu gestionarea asistenței și nici o acțiune în justiție pentru a recupera fonduri în temeiul prezentului Acord.

¹ Regulamentul Consiliului (CE, Euratom) nr. 2988/95 din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

4. În ceea ce privește prima /a doua /a treia tranșă de împrumut **[ștergeți corespunzător]** plătită la **[introduceți data]**, în baza cursului de schimb EUR /MDL al **[introduceți rata de schimb valutar aplicabilă]**, echivalentul MDL al valorii nete a tragerii fiind MDL **[introduceți suma]** a fost transferat la numărul contului unic trezorerial **[introduceți numărul]** la Banca Națională a Republicii Moldova. Documentele contabile relevante ale Băncii Naționale a Moldovei sunt anexate.

5. Prima /a doua /a treia tranșă de împrumut **[ștergeți corespunzător]** a fost înregistrată ca "Finanțare externă" în rapoartele anuale publice pentru anul **[introduceți anul]**. Prin prezenta, anexez documentul contabil corespunzător al Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova.

6. În concluzie, asistența primită în temeiul Acordului a fost utilizată de Republica Moldova în conformitate cu legislația UE privind protecția intereselor financiare ale UE și, în special, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului² și cu Regulamentul delegat al Comisiei (UE) nr. 1268/2012³.

Ministrul Finanțelor

Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului Consiliului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 (JO L 298, 26.10.2012, p. CUMENTARIU).

Regulamentul delegat al Comisiei (UE) nr. 1268/2012 din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L 362, 31.12.2012, p. 1).

ANEXA 2

FORMULARUL SOLICITĂRII DE FONDURI

[pe antetul Împrumutatului]

Comisia Europeană
Directoratul-General pentru Afaceri Economice și Financiare
Directoratul L – Trezorerie și operațiuni financiare
Unitatea L-4: Împrumuturi, creditare, evidență și back office
În atenția: Șefului Unității
L-2920 Luxemburg

Copie către Banca Națională a Moldovei

[introduceți adresa]

Subiect: Asistența macrofinanciară a Uniunii Europene
Solicitare de Fonduri pentru Tranșa a [•]

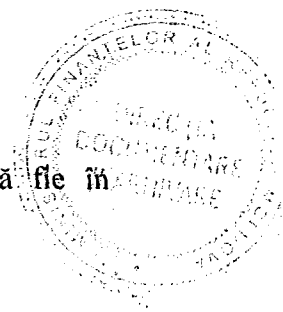
Stimată doamnă / Stimate domn,

Facem referire la Acordul de Împrumut între Uniunea Europeană în calitate de Împrumutător și Republica Moldova în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei în calitate de agent al Împrumutatului, semnat la [•] ("Acord"). Termenii definiți în Acord vor avea aceeași semnificație în prezenta Solicitare.

1. Prin prezenta solicităm irevocabil o Tranșă a Împrumutului să fie debursată în baza și în conformitate cu Acordul, în condițiile următoare:
 - a. Suma principalului Tranșei să fie [•] EUR.
 - b. Valoarea netă a tragerii Tranșei să fie de cel puțin [•] % din suma principalului.
 - c. Rata Dobânzii nominală fixă a Tranșei să nu fie mai mare de [•] % anual.
 - d. Debursarea în cadrul prezentei Tranșe să fie efectuată înainte de: [•].
 - e. Restituirea(ile) sumei principalului Tranșei să fie:

Anul	Restituirea Sumei principalului (€)

2. Confirmăm și suntem de acord ca debursarea fiecărei Tranșe să fie în conformitate și în baza

- a. convingerii Împrumutătorului în orice moment că fondurile corespunzătoare sunt disponibile pentru el de la un partener de pe piețele financiare internaționale în termenii și condițiile acceptabile pentru el și care corespund cu termenii stabiliți în prezenta Solicitare de Fonduri; și
 - b. efectuării de către Împrumutător a unei sau câtorva Tranzacții Financiare pentru a obține mijloacele solicitate în prezenta Solicitare de Fonduri. Ne obligăm irevocabil să achităm toate taxele, costurile și cheltuielile, în particular comisioanele de plată în avans și costul de derulare ce rezultă din orice Tranzacții Financiare întreprinse de Împrumutător, indiferent dacă debursarea Tranșei va avea sau nu loc în final.
3. De asemenea, recunoaștem că Contractului(elor) de Împrumut relevant(e) care specifică condițiile financiare ale Tranșei sunt o anexă și o parte integrantă a Acordului.
4. Confirmăm că:
- a. Lista semnatarilor autorizați transmisă din numele Împrumutatului de către Ministrul Finanțelor la [data] rămâne valabilă și aplicabilă.
 - b. Nu a avut loc nici un eveniment care ar duce la incorectitudinea declarațiilor făcute în opinia juridică emisă de Ministrul Justiției la data de [data].
 - c. Nu a avut loc nici un Eveniment de neonorare a obligațiilor de plată.

Cu respect,

ANEXA 3

FORMULARUL AVIZULUI DE CONFIRMARE

COMISIA EUROPEANĂ
DIRECTORATUL GENERAL DE
AFACERI ECONOMICE ȘI FINANCIARE
Operațiuni de trezorerie și Financiare
Împrumuturi, credite, evidență și back office

[Introduceți datele de contact ale Împrumutatului]

Copie către Banca Națională a Moldovei
[Introduceți adresa]

**Subiect: Asistența macrofinanciară a Uniunii Europene
Debursarea Tranșei [•]**

Stimată doamnă / Stimate domn [•],

Facem referire la Acordul de Împrumut între Uniunea Europeană în calitate de Împrumutător și Republica Moldova în calitate de Împrumutat și Banca Națională a Moldovei în calitate de agent al Împrumutatului în sumă de maxim 60 milioane de EUR, semnat la [•] ("Acord"). Termenii definiți în Acord vor avea aceeași semnificație în prezentul Aviz.

Termenii Tranzacției Financiare pe care a întreprins-o Uniunea Europeană pentru a finanța Tranșa [•] sunt următorii:

Suma nominală	[•] EUR
Prețul de emisie	[•] EUR
Taxe bancare	[•] EUR
Alte costuri legate de tranzacția financiară	[•] EUR
Valoarea netă a tragerii către Împrumutat	[•] EUR
Data debursării	[•]
Datele de achitare a dobânzii	Anual la [•]
Prima dată a achitării dobânzii	[•]
Cuponul	[•] % p.a.
Dobânda anuală pe denominație	[•] EUR per 1000.- EUR
Data scadenței	[•]

Convenția aplicabilă de Numărare a Zilelor este [•].

Contractele de Împrumut în care sunt specificate condițiile financiare, în particular pentru emisiunea curentă, sunt anexă și parte integrantă a Acordului.

Cu stimă,

**UNIUNEA EUROPEANĂ
COMISIA EUROPEANĂ**

[•]

[•]

ANEXA 4

FORMULARUL OPINIEI JURIDICE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

(a se emite pe antetul oficial al Ministrului Justiției)

[locul, data]

Comisia Europeană
Directoratul-General pentru Afaceri Economice și Financiare
Directoratul L – Trezorerie și operațiuni financiare
Unitatea L-4: Împrumuturi, creditare, evidență și back office
L-2920 Luxembourg

Subiect: Acordul de Împrumut între Uniunea Europeană (în calitate de Împrumutător) și Republica Moldova (în calitate de Împrumutat) și Banca Națională a Moldovei (în calitate de agent al Împrumutatului) în sumă de maxim 60 milioane de EUR

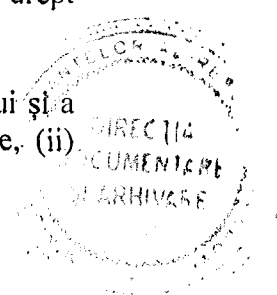
Stimată doamnă / Stimate domn,

În calitate mea de Ministru al Justiției, fac referință la susmenționatul Acord de Împrumut și Anexele la el, care sunt parte integrantă a lui (denumite în continuare împreună "**Acord**") încheiat între Uniunea Europeană (denumită în continuare "**Împrumutător**") și Republica Moldova (denumită în continuare "**Împrumutat**") și Banca Națională a Moldovei în calitate de agent al Împrumutatului pentru suma de maxim 60 milioane de EUR la [introduceți data]. De asemenea, fac referință la Memorandumul de Înțelegere semnat la [introduceți data] între Uniunea Europeană și Republica Moldova (denumit în continuare "**MdÎ**").

Garantez că dețin competența deplină pentru emiterea prezentei opinii juridice în legătură cu Acordul din numele Împrumutatului.

Am examinat originalele și copiile versiunilor de autentificare ale Acordului și MdÎ. De asemenea, am examinat prevederile relevante ale legislației naționale și internaționale aplicabile față de Împrumutat și față de Banca Națională a Moldovei, împuternicirile semnatarilor și alte documente pe care le-am considerat necesare sau oportune. Plus la aceasta, am făcut alte investigații și am verificat chestiunile de drept pe care le-am considerat relevante pentru opinia exprimată aici.

Am presupus (i) autenticitatea tuturor semnăturilor (cu excepția Împrumutatului și a Băncii Naționale a Moldovei) și conformitatea tuturor copiilor cu originalele, (ii)

capacitatea și împuternicirea de a încheia prezentul Acord și autentificarea și semnarea lui de către fiecare Parte, alta decât Împrumutatul și Banca Națională a Moldovei, și (iii) validitatea, efectul obligatoriu și aplicabilitatea Acordului față de fiecare Parte în baza legislației Angliei.

Termenii folosiți și nedefiniți în prezenta opinie vor avea semnificația stabilită în Acord și în MdÎ.

Prezenta opinie este limitată la legislația Moldovei în vigoare la data emiterii prezentei opinii.

În conformitate cu cele de mai sus, consider:

1. În ceea ce privește legile, regulamentele și deciziile legal obligatorii în vigoare la moment în Republica Moldova, Împrumutatul este, prin autentificarea Acordului de către *[introduceți numele]*, valabil și irevocabil obligat să-și îndeplinească toate obligațiile în baza lui.
2. Autentificarea, semnarea și îndeplinirea de către Împrumutat a Acordului și a MdÎ: (i) au fost autorizate în modul corespunzător cu toate consimțămintele, acțiunile, aprobările și autorizările necesare; și (ii) nu au încălcat și nu vor încălca nici un regulament sau ordonanță aplicabile ale oricărei autorități competente sau nici un acord sau tratat obligatoriu pentru acesta.
3. Nimic din prezentul Acord nu contravine și nu limitează drepturile Împrumutatului de a efectua plata la timp și efectivă a oricărei sume datorate ca sumă a principalului, dobândă sau alte plăți în baza Acordului.
4. Acordul și MdÎ sunt în forma legală corespunzătoare legislației Moldovei pentru aplicarea pentru Împrumutat. Punerea în aplicare a Acordului nu va fi contrară cu prevederile obligatorii ale legislației Moldovei, cu ordinea publică a Republicii Moldova, cu tratatele internaționale sau cu principiile general acceptate ale legislației internaționale care sunt obligatorii pentru Împrumutat.
5. Pentru asigurarea legalității, validității și caracterului executoriu al Acordului și MdÎ nu este necesar ca acestea să fie depuse, înregistrate sau înscrise la orice instanță de judecată sau autoritate a Republicii Moldova.
6. Nu sunt plătibile nici un fel de impozite, taxe, comisioane sau alte plăți impuse de Republica Moldova sau orice autoritate fiscală a ei în legătură cu autentificarea și semnarea Acordului și cu plata sau transferul sumei principalului, dobânzii, comisioanelor sau altor sume datorate în baza Acordului.
7. Nu sunt necesare careva autorizații de control al cursului valutar și nu trebuie să fie achitate careva taxe sau alte comisioane la transferul oricărei sume datorate în baza Acordului.

8. Semnarea Acordului și a MdÎ de către *[introduceți numele]*, Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, obligă în mod legal și valabil Banca Națională a Moldovei.

9. Alegerea legislației engleze ca legislație aplicabilă pentru Acord este o alegere valabilă a legislației obligatorii pentru Împrumutat și pentru Banca Națională a Moldovei în conformitate cu legislația Moldovei.
10. Împrumutatul se supune legal, efectiv și irevocabil jurisdicției exclusive a Curții de Justiție a Uniunii Europene în legătură cu Acordul și orice hotărâre a curții date va fi finală și executorie în Republica Moldova.
11. Nici Împrumutatul nici oricare din proprietățile sale nu au imunitate în baza suveranității sau în alt mod de la jurisdicție, sechestru – înainte sau după pronunțarea hotărârii – sau executare în privința oricărei acțiuni sau proces judiciar ce se referă la Acord.
12. Acordul și MdÎ la autentificarea lor corespund cu toate cerințele constituționale naționale pentru ca Acordul și MdÎ să fie operaționale conform legislației Moldovei și să fie obligatorii pentru Republica Moldova și Banca Națională a Moldovei, și au fost întocmite în baza prevederilor *[introduceți referința la legislația națională]*.
13. Acordul și MdÎ [sunt pe deplin valabile și nu necesită să fie ratificate/au fost ratificate în modul corespunzător] în conformitate cu prevederile *[introduceți referința la legislația națională]*.
14. În concluzie, Acordul și MdÎ au fost autentificate în modul corespunzător din numele Împrumutatului și toate obligațiile Împrumutatului în legătură cu Acordul și MdÎ sunt valabile, obligatorii și executorii în conformitate cu condițiile lor, și nu este necesar nimic mai mult pentru ca acestea să intre în vigoare.

Ministrul Justiției al Republicii Moldova

ANEXA 5

LISTA PERSOANELOR DE CONTACT

Pentru Împrumutător:

Comisia Europeană
Directoratul-General pentru Afaceri Economice și Financiare -
Unitatea L-4 "Împrumuturi, creditare, evidență și back office"
În atenția: Șefului Unității
L-2920 Luxemburg
Tel.: +352 4301 30070

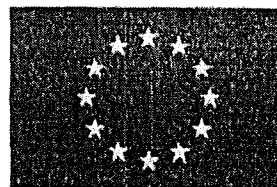
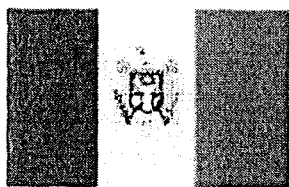
Pentru Împrumutat:

Ministerul Finanțelor
În atenția: Ministrului Finanțelor
Str. Constantin Tănase, 7, mun. Chișinău,
MD-2005, Republica Moldova
Tel.: +373 22 226629

Copie către:

Banca Națională a Moldovei
În atenția: Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei
Bulevardul Grigore Vieru nr. 1,
MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Tel.: + 373 22 822 606

**MACRO-FINANCIAL ASSISTANCE FOR THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

LOAN FACILITY AGREEMENT

between

**THE REPUBLIC OF MOLDOVA
as Borrower**

and

**THE NATIONAL BANK OF MOLDOVA
as Agent to the Borrower**

AND

**THE EUROPEAN UNION
as Lender**

23 November 2017

This Loan Facility Agreement is made by and between

the **Republic of Moldova**, represented by the Minister of Finance,

as the Borrower,

and

the **National Bank of Moldova**, acting as an agent to the Borrower, represented by the Governor of the National Bank of Moldova,

and

the **European Union**, represented by the European Commission,

as the Lender,

herein jointly referred to as the "Parties" and each of them a "Party".

PREAMBLE

Whereas:

- (1) The Republic of Moldova (hereinafter referred to as "**Moldova**") requested macro-financial assistance from the EU in August 2015 and reiterated that request in March 2016;
- (2) The European Parliament and Council, by Decision (EU) 2017/1565 of 13 September 2017 (published in the Official Journal of the European Union on 29 September 2017) decided to provide to the Republic of Moldova a Loan amounting to a maximum of EUR 60 million with a maximum average maturity of fifteen years. The Loan shall be made available in three Instalments;
- (3) The Loan is granted in conjunction with assistance from the International Monetary Fund of SDR 129.4 million under a three-year Extended Credit Facility and Extended Fund Facility;
- (4) The economic policy conditions to be complied with if Moldova is to be entitled to the benefit of the Facility are laid down in the Memorandum of Understanding dated 23 November 2017 between the European Union and Moldova and in subsequent (Supplemental) Memoranda of Understanding, if any;
- (5) The European Commission will launch in due course, on behalf of the EU and after receiving the written request by the Borrower defining the main maximum terms of an Instalment as set out hereinafter, bond issues or any other appropriate financial transactions for the funding, the proceeds of which will be on-lent to the Borrower;

- (6) The contracts relating to the bond issue or to any other appropriate financial transaction will constitute an integral part of this Agreement as provided hereinafter;
- (7) The National Bank of Moldova shall perform the tasks attributed to it by this Agreement;
- (8) Appropriate measures related to the prevention of, and the fight against fraud, corruption and other irregularities affecting the Loan shall be provided for by the authorities of the Borrower.

Now, therefore, the Parties hereto have agreed as follows:

1. **DEFINITIONS**

In this Agreement (including its recitals) the following terms have the following meaning:

- (1) **"Agreement"** means this Loan Facility Agreement.
- (2) **"Availability Period"** means the period of two and a half years commencing on the first day following the entry into force of the Memorandum of Understanding.
- (3) **"Borrower"** means Moldova.
- (4) **"Borrowing Contract"** means an arrangement the Lender enters into in order to finance an Instalment.
- (5) **"Business Day"** means a day on which the TARGET2 payment system is open for business.
- (6) **"Commission"** means the European Commission.
- (7) **"Confirmation Notice"** means the Lender's written notice to the Borrower in the form of Annex 3 setting out the final terms of an Instalment.
- (8) **"Decision"** means the Decision (EU) 2017/1565 of the European Parliament and of the Council of 13 September 2017 on providing macro-financial assistance to the Republic of Moldova (published in the Official Journal of the European Union on 20 September 2017).
- (9) **"Disbursement Date"** means, in relation to any Instalment, the date of transfer of the Net Disbursement Amount to the Borrower's account with the National Bank of Moldova.
- (10) **"Due Date"** means any day on which a payment by the Borrower to the Lender is due under this Agreement.
- (11) **"Event of Default"** means an event defined in Clause 9(1).
- (12) **"EU"** means the European Union.

- (13) **"External Indebtedness"** means all indebtedness of the Borrower (i) which is denominated or payable in a currency other than the lawful currency of the Borrower and (ii) which was not originally incurred or assumed under an agreement or instrument made with or issued to creditors substantially all of whom are residents of Moldova or entities having their head office or principal place of business within the territory of Moldova.
- (14) **"Facility"** means the sum of Instalments which the Lender makes available to the Borrower in an aggregate principal amount of up to EUR 60 million under this Agreement.
- (15) **"Financial Transaction"** means a bond issue or any other appropriate financial transaction for the funding of the amount of an Instalment.
- (16) **"First Interest Period"** means the period commencing on the Disbursement Date and ending on the day prior to the date of the first interest payment as determined in the Confirmation Notice.
- (17) **"IMF"** means the International Monetary Fund.
- (18) **"IMF Arrangement"** means any agreement, programme, facility or other arrangement between the Borrower and the IMF.
- (19) **"Implementation Period"** means the period commencing on the first day following the entry into force of the Memorandum of Understanding and ending one month after the final disbursement.
- (20) **"Instalment"** means a part of the Loan being subject of a Request for Funds and the related Confirmation Notice.
- (21) **"Interest Period"** means, as defined in the relevant Borrowing Contracts in relation to any Instalment, the First Interest Period and each consecutive twelve-month period thereafter until Maturity Date. An Interest Period may be shorter in the event that an Instalment is accelerated or otherwise repaid on a date other than its scheduled Maturity Date. For the avoidance of doubt, with regard to each Instalment interest accrues for any Interest Period from the Disbursement Date (for the First Interest Period) or the date of the previous interest payment (for the subsequent Interest Periods) until the date prior to the next Due Date.
- (22) **"Interest Rate"** means the per annum interest which accrues on an Instalment during an Interest Period.
- (23) **"Lender"** means the European Union.
- (24) **"Loan"** means collectively all disbursements made or to be made to the Borrower under the Facility or the aggregate principal amount thereof outstanding.
- (25) **"Loss of Interest"** means the difference (if it is a positive amount) between the Interest Rate of the Instalment and the interest the Lender would have received from the reinvestment as determined by the Lender of the amounts

repaid early, for the period between the date of the early repayment and the date on which the Instalment was scheduled to be repaid.

- (26) **"Maturity Date"** means the scheduled date for full repayment of principal of an Instalment as defined in a Confirmation Notice.
- (27) **"MoU"** means the Memorandum of Understanding dated 23 November 2017 between the European Union and Moldova and any subsequent (Supplemental) Memoranda of Understanding or any Addendum to those.
- (28) **"Net Disbursement Amount"** means the proceeds of the Financial Transaction less the aggregate amount of any commissions, fees and costs related to such Financial Transaction and to the preparation and execution of it and the costs referred to in Clause 6(4) in relation to any Instalment, resulting in the amount to be disbursed to the Borrower.
- (29) **"Public Internal Indebtedness"** means all indebtedness of the Borrower which (i) is denominated in the lawful currency of the Borrower, (ii) is in the form of or represented by bonds, notes or other securities or any guarantee thereof and (iii) is or may be quoted or listed or ordinarily purchased and sold on any stock exchange, automated trading system, over the counter or other securities market.
- (30) **"Relevant Indebtedness"** means External Indebtedness and Public Internal Indebtedness.
- (31) **"Request for Funds"** means the Borrower's request for funds in the form of Annex 2, irrevocably accepting the main terms thereby indicated pursuant to Clause 4(2).
- (32) **"SDR"** means special drawing rights under an IMF Arrangement.
- (33) **"Transfer Date"** means, in relation to any Instalment, the Due Date.

2. **THE LOAN FACILITY**

- (1) The Lender makes available to the Borrower a loan facility in euro in an aggregate principal amount of up to EUR 60 million, subject to the terms and conditions of the MoU and this Agreement.
- (2) The Facility shall be disbursed in three Instalments. The principal amount of the Instalments shall be EUR 20 million each.
- (3) The Borrower shall apply all amounts borrowed by it under the Facility in conformity with its obligations under the MoU.

3. MATURITY

The average maturity of the Loan shall not exceed 15 years. It shall be calculated as the weighted average maturity of the Instalments which constitute the Loan by using the following formula:

$$\frac{M_1 A_1 + M_2 A_2 + M_3 A_3}{A_1 + A_2 + A_3}$$

where M_1, M_2, M_3 is the maturity in years of the relevant Instalments and A_1, A_2, A_3 is their amount.

4. DRAWDOWN, NET DISBURSEMENT AMOUNT AND CONDITIONS PRECEDENT

- (1) Subject to the terms and conditions of this Agreement and of the MoU, the Borrower may, after consultation with the Lender, request an Instalment of the Loan to be made by delivery to the Lender of a duly completed Request for Funds. The Borrower is irrevocably bound by the terms of the Request for Funds, except if the Lender has served a notice indicating that the EU is not able to conclude the Financial Transaction at the terms indicated in the respective Request for Funds, in which case the Borrower would no longer be bound by the Request for Funds following the service of such notice.
- (2) A Request for Funds will not be regarded as having been duly completed unless it at least specifies:
 - (a) the principal amount of the Instalment requested;
 - (b) the maximum fixed Interest Rate;
 - (c) the repayment profile such as the totality of the principal for each of the Instalments being paid in one payment (bullet); and
 - (d) the minimum Net Disbursement Amount of the Instalment.
- (3) Following a Request for Funds in respect of the first Instalment, the Lender's obligation to pay the Net Disbursement Amount to the Borrower with respect to the first Instalment under this Agreement shall be subject to:
 - (a) the Lender having received a legal opinion satisfactory to it given by the Minister of Justice of the Borrower in the form set out in Annex 4. Such legal opinion shall be dated not later than the date of the Request for Funds. The Borrower undertakes to inform the Lender immediately if, between the date of the legal opinion and the Disbursement Date, any event occurs that would render incorrect any statement made in the legal opinion;
 - (b) the Lender having received from the Minister of Finance of the Borrower an official document indicating the persons authorised to

sign the Requests for Funds (and thus validly commit the Borrower) and containing the specimen signatures of these persons;

- (c) the signature of the MoU;
 - (d) the Lender having received a legal opinion satisfactory to it given by an independent law firm acceptable to the Lender;
 - (e) the Lender being satisfied with the compliance by the Borrower with the terms of the MoU and of the Decision;
 - (f) the Lender on the one hand and a bank or a syndicate of banks on the other hand having signed the Borrowing Contracts and having received on the Disbursement Date the net proceeds of the Financial Transaction from the bank or the syndicate of banks;
 - (g) no material adverse change having occurred since the date of this Agreement such as would, in the opinion of the Lender, after consultation with the Borrower, be likely to prejudice materially the ability of the Borrower to fulfil its payment obligations under this Agreement, i.e. to service any of the Instalments to be funded and to repay them; and
 - (h) no Event of Default having occurred which has not been cured to the satisfaction of the Lender.
- (4) Following receipt of a Request for Funds in respect of the second and third Instalment, the Lender's obligation to transfer the Instalment to the Borrower shall be subject to:
- (a) the Borrower confirming that no event has occurred that would render incorrect any statement made in the legal opinion received by the Lender under Clause 4(3)(a); and
 - (b) the conditions referred to in Paragraphs (e), (f), (g) and (h) of Clause 4(3) above being satisfied.
- (5) If the conditions in Clause 4(3) (in the case of the first Instalment) or Clause 4(4) above (in the case of the second and third Instalment) are satisfied, except for the condition referred to in Paragraph (f) of Clause 4(3) that needs to be fulfilled on the Disbursement Date, the Lender shall, at its discretion, launch a bond issue or any other appropriate Financial Transaction for the funding of the amount of an Instalment.
- (6) Once the Financial Transaction is concluded, the Lender shall issue to the Borrower a Confirmation Notice setting out the main final financial terms of the Instalment. The Borrower shall be deemed to have accepted in advance the terms of the Instalment set out in the Confirmation Notice. For the avoidance of doubt, the Lender is under no obligation to consider favourably any eventual request from the Borrower at any time to modify any of the financial terms of an Instalment.

- (7) The Lender shall transfer the Net Disbursement Amount of an Instalment on the Disbursement Date to the Borrower's Treasury Single Account no. 33114001 at the National Bank of Moldova (BIC NBMDMD2X), via the euro account of its correspondent bank De Nederlandsche Bank NV, BIC FLORN2A, IBAN NL90FLOR0600126226, with reference "EU Macro-Financial Assistance loan to Moldova".
- (8) The disbursement of an Instalment shall under no circumstances commit any of the Parties to proceed with the lending and borrowing of any further Instalments.
- (9) The Borrower's right to request any Instalment under this Agreement expires at the end of the Availability Period, following which any undisbursed amount of the Facility shall be considered as immediately cancelled, except for any amount for which a Request for Funds has been received before that date and for which a disbursement subsequently takes place.

5. REPRESENTATIONS, WARRANTIES AND UNDERTAKINGS

(1) Representations

The Borrower represents and warrants to the Lender on the date of this Agreement and on each Disbursement Date that:

- (a) each Instalment shall constitute an unsecured, direct, unconditional, unsubordinated and general obligation of the Borrower and will rank at least *pari passu* with all other present and future unsecured and unsubordinated loans and obligations of the Borrower arising from its present or future Relevant Indebtedness; and
- (b) the legal opinion of the Minister of Justice provided in accordance with Clause 4(3)(a) is accurate and correct.

(2) Undertakings

The Borrower undertakes, in relation to Relevant Indebtedness and until such time as all principal under this Agreement has been fully reimbursed and all interest and additional amounts, if any, due under this Agreement have been fully paid:

- (a) to recognise that the Lender shall have the identical legal capacity, immunities and privileges as accorded to international financial institutions.
- (b) with the exception of those encumbrances enumerated in Subparagraphs (1) to (7) below:
 - (i) not to secure by mortgage, pledge or any other encumbrance upon its own assets or revenues any present or future Relevant Indebtedness and any guarantee or indemnity given in respect

thereof, unless the Loan at the same time shares *pari passu* and *pro rata* in such security; and

- (ii) not to grant to any other creditor or holder of its sovereign debt any priority over the Lender.

The grant of the following encumbrances shall not constitute a breach of this Clause:

- (1) encumbrances upon any property incurred to secure the purchase price of such property and any renewal or extension of any such encumbrance which is limited to the original property covered thereby and which secures any renewal or extension of the original secured financing; and
- (2) encumbrances on commercial goods arising in the course of ordinary commercial transactions (and expiring at the latest within one year thereafter) to finance the import or export of such goods into or from the country of the Borrower; and
- (3) encumbrances securing or providing for the payment of Relevant Indebtedness incurred exclusively in order to provide financing for a specific investment project, provided that the properties to which any such encumbrances apply are properties which are the subject of such project financing, or which are revenues or claims which arise from the project; and
- (4) any other encumbrances in existence on the date of the signing of this Agreement, provided that such encumbrances remain confined to the properties presently affected thereby and properties which become affected by such encumbrances under contracts in effect on the date of the signing of this Agreement (including, for the avoidance of doubt, the crystallization of any floating charge which had been entered into at the date of this Agreement), and provided further that such encumbrances secure or provide for the payment of only those obligations so secured or provided for on the date hereof or any refinancing of such obligations; and
- (5) all other statutory encumbrances and privileges which operate solely by virtue of law and which cannot be reasonably avoided by the Borrower; and
- (6) any encumbrance securing the Borrower's obligations with any central securities depository such as *Euroclear* given in the normal course of the business; and
- (7) any encumbrance securing an indebtedness of less than EUR 3 million, provided that the maximum aggregate amount of indebtedness secured by such encumbrances does not exceed EUR 50 million.

As used in this Clause, "financing for a specific investment project" means any financing of the acquisition, construction or development of any properties in connection with a project if the providing entity for such financing expressly agrees to look to the properties financed and the revenues to be generated by the operation of, or loss or damage to, such properties as the principal source of repayment for the moneys advanced.

- (c) to utilise the Net Disbursement Amount of each Instalment consistently with the Decision as in force at the relevant time and in accordance with the MoU applicable at the time of issuing the Request for Funds for the Instalment;
- (d) to obtain and maintain in full force and effect all authorisations necessary for it to comply with its obligations under this Agreement;
- (e) to comply in all respects with applicable laws which might affect its ability to perform this Agreement; and
- (f) to pay any fees, costs and expenses, in particular breakage costs and cost of carry, resulting from any Financial Transaction that the Lender may have undertaken under this Agreement following receipt of a Request for Funds, regardless of whether the disbursement of the Instalment will ultimately take place.

6. INTEREST, COSTS AND EXPENSES

- (1) In respect of each outstanding Instalment, the Borrower shall transfer to the account referred to in Clause 8(3) on each Transfer Date an amount equal to the interest which by the end of the Interest Period will have accrued on the principal amount outstanding of that Instalment, and such amount shall be applied to discharge the interest due under such Instalment in respect of such Interest Period on the Due Date. The Interest Rate will be, for each Instalment, defined in the Borrowing Contracts for that Instalment.
- (2) The Due Dates for payment of interest shall be the same as those determined in the corresponding Borrowing Contracts. Interest on an Instalment shall accrue for any Interest Period from the Disbursement Date (for the First Interest Period; including any interest accrued until the Disbursement Date under the corresponding Borrowing Contracts) or the Due Date of the previous interest payment (for the subsequent Interest Periods) until the date immediately preceding the next Due Date.
- (3) Without prejudice to the terms of Clause 9, if the Borrower fails to pay any sum payable under this Agreement on its Transfer Date, the Borrower shall pay in addition default interest on such sum (or, as the case may be, the amount thereof for the time being due and unpaid) to the Lender from the Transfer Date to the date of actual payment in full, calculated by reference to successive interest periods (each of such length as the Lender may from time to time select, the first period beginning on the relevant Transfer Date and,

wherever possible, the length of such period shall be that of one week) on such overdue sum at the higher of

(a) a rate per annum being the aggregate of:

(i) 200 basis points, and

(ii) the EURIBOR rate for the relevant period selected by the Lender,

or

(b) 200 basis points over the Interest Rate which would have been payable if the overdue amount had, during the period of non-payment, constituted an Instalment.

So long as the failure to pay continues, such rate shall be re-fixed in accordance with the provisions of this Clause 6(3) on the last day of each such interest period and unpaid interest under this Clause concerning previous interest periods shall be added to the amount of interest due at the end of each such interest period. The default interest is immediately due and payable.

- (4) The Borrower undertakes to pay all costs and expenses incurred and payable by the Lender in relation to the preparation and implementation of the Borrowing Contracts and any other costs and expenses incurred and payable by the Lender in relation to such Borrowing Contracts and any related costs and expenses during the life of the Borrowing Contracts. These costs and expenses to be borne by the Borrower may include, *inter alia*, legal costs (such as the costs incurred for legal opinions), rating costs, travelling costs, if applicable, and commissions related to the financial service of the Borrowing Contracts, taxes, registration fees and publication costs.
- (5) The Borrower undertakes to pay to the Lender all additional interest and all costs and expenses, including legal fees, incurred and payable by the Lender as a result of a breach of any obligation under this Agreement by the Borrower.
- (6) If the Lender due to prevailing market conditions at the time of launching a bond issue or any other Financial Transaction is not able to obtain a funding at or below the maximum Interest Rate referred to in the relevant Request for Funds, then the Lender is under no obligation to make the Net Disbursement Amount of the Instalment available to the Borrower. However, upon request from the Borrower, the Lender may after consultation with the Borrower propose to the Borrower a new maximum Interest Rate in the light of the then prevailing market conditions.

7. REPAYMENT, EARLY REPAYMENT, MANDATORY REPAYMENT AND CANCELLATION

- (1) The Borrower shall repay the principal amount of each Instalment on the date(s) and under the conditions determined in the corresponding Borrowing Contracts and as notified to it by the Lender.

The Borrower shall transfer the amount of principal due to the account referred to in Clause 8(3) on the Transfer Date.

Any amount of principal which is transferred for the purpose of a repayment to the account referred to in Clause 8(3) by the Borrower cannot be re-borrowed.

- (2) The Lender will not include an early repayment clause in the terms and conditions of the Financial Transaction, unless the Borrower has explicitly requested such a clause in the Request for Funds. The terms and conditions of such an early repayment option for the Borrower shall be those of the corresponding early repayment option for the Lender under the Borrowing Contracts. If the Borrower wants to exercise its option, it shall give notice to the Lender of its decision to early repay the respective Instalment at least one month prior to the latest notice date for early repayment under the Borrowing Contracts.

In case of an early repayment, the payment shall take place respecting the relevant Transfer Date. For the avoidance of doubt, an early repayment carried out for an Instalment where such early repayment is permitted according to this Clause 7(2) is not considered as a rescheduling.

Any principal amount which is transferred for the purpose of a prepayment to the account referred to in Clause 8(3) by the Borrower cannot be re-borrowed.

- (3) If financing granted to the Borrower under the IMF Arrangement is repaid in advance in whole or in part on a voluntary or mandatory basis, a proportional amount of the Loan disbursed under this Agreement shall become immediately due and repayable in a proportionate amount established by reference to the proportion which the principal sum repaid in advance in respect of the relevant facility represents to the aggregate principal amount outstanding in respect of such facility immediately prior to such repayment in advance.

The Borrower shall reimburse all costs, expenses, fees and Loss of Interest incurred and payable by the Lender as a consequence of an early repayment of any Instalment under this Clause.

- (4) The Borrower may cancel, on prior written notice of not less than five Business Days, the whole or any part of the undrawn amount of the Facility, provided that no Request for Funds for that amount has been made.
- (5) The Lender may cancel the whole or any part of the undrawn amount of the Facility if (i) the MoU is amended in a way that it reduces the amount of the Loan available for the Borrower, (ii) the Borrower declares its intention not to

draw any more under the Facility, or (iii) the financing needs of the Borrower decrease fundamentally compared to the initial projections.

- (6) The Lender may also cancel the whole or any part of the undrawn amount of the Facility in case the IMF cancels its Arrangement in whole or in part. In this case the cancellation of this Facility shall be proportionate to the proportion which the sum cancelled represents to the aggregate initial amount of such IMF Arrangement as set out in recital (3) of the Preamble.

8. PAYMENTS

- (1) All payments to be made by the Borrower shall be paid without set-off or counterclaim, free and clear of, and without deduction for and on account of, any taxes, commissions and any other charges for the entire term of this Agreement.
- (2) The Borrower declares that all payments and transfers under this Agreement, as well as the Agreement itself, are not subject to any tax or any other impost in the country of the Borrower and shall not be so subject for the entire term of this Agreement. If nevertheless the Borrower or the National Bank of Moldova is required by law to make any such deductions, the Borrower shall pay the requisite additional amounts so that the Lender receives in full the amounts specified by this Agreement.
- (3) All payments by the Borrower shall be made in euro on the Transfer Date before 11:00 a.m. Luxembourg time to the euro-account of the Lender with *Banque et Caisse d'Epargne de l'Etat Luxembourg*; BIC BCEELULL, account IBAN LU90 0019 3455 9164 5000, ref "Repayment of the EU macro financial assistance for Moldova" or to such other account as the Lender will notify to the Borrower and the National Bank of Moldova by written notice prior to the relevant Transfer Date.
- (4) The Lender shall advise the Borrower and the National Bank of Moldova at least fifteen calendar days prior to each Transfer Date of the amount of principal and interest due and payable on such date and of the details (Interest Rate, Interest Period) on which the interest calculation is based.
- (5) The Borrower shall send to the Lender a copy of its payment instructions sent to the National Bank of Moldova at least two Business Days prior to the relevant Transfer Date.
- (6) If the Borrower shall pay an amount in relation to any of the Instalments which is less than the total amount due and payable under this Agreement, the Borrower hereby waives any rights it may have to make any appropriation of the amount so paid as to the amounts due.

The amount so paid under an Instalment shall be applied in or towards satisfaction of payments due under such Instalment in the following sequence:

- (a) *first* against any fees, expenses and indemnities;

- (b) *second* against any interest for late payments as determined under Clause 6(3);
- (c) *third* against interest; and
- (d) *fourth* against principal,

provided that these amounts are due or overdue for payment on that date.

- (7) Any calculation and determination by the Lender under this Agreement:
 - (a) shall be made in a commercially reasonable manner; and
 - (b) shall, absent manifest error, be binding on the Lender and the Borrower.
- (8) Business Day Convention as defined in the relevant Borrowing Contracts shall apply.

9. EVENTS OF DEFAULT

- (1) The Lender may by written notice to the Borrower cancel the Facility and/or declare the outstanding principal amount of the Loan to be immediately due and payable, together with accrued interest, if:
 - (a) the Borrower shall fail to transfer at the Transfer Date any payment of principal or interest, whether in whole or in part, in the manner and currency as agreed in this Agreement, in respect of any Instalment;
 - (b) the Borrower shall fail to pay any amount of principal or interest under any Instalment or any other amounts due under this Agreement on its Due Date, whether in whole or in part, in the manner as agreed in this Agreement, in respect of any Instalment;
 - (c) the Borrower or the National Bank of Moldova shall default in the performance of any obligation under this Agreement other than those referred to in Clause 9(1)(a) or (b) (including the obligation set out in Clause 2(3) to apply Loan in accordance with the terms of the MoU but excluding any other obligations under the MoU), and such default shall continue for a period of one month after written notice thereof shall have been given to the Borrower by the Lender; or
 - (d) the Lender sends the Borrower a declaration of default in circumstances where the Borrower's obligations under this Agreement are declared by a court of competent jurisdiction not to be binding on or enforceable against the Borrower or the National Bank of Moldova or are declared by a court of competent jurisdiction to be illegal; or
 - (e) the Lender sends the Borrower a declaration of default in circumstances where (i) it has been established that in relation to this Agreement or the MoU, the Borrower or the National Bank of

Moldova has engaged in any act of fraud or corruption or any other illegal activity, or any other actions detrimental to the financial interests of the Lender or (ii) any representation or warranty made by the Borrower under this Agreement is inaccurate, untrue or misleading and which in the opinion of the Lender, after consultation with the Borrower, could have a negative impact on the capacity of the Borrower to fulfil its obligations under this Agreement or on the rights of the Lender under it; or

- (f) any previous loan agreement between the Borrower, or, if applicable, the National Bank of Moldova, and the Lender or any EU institution or body, regardless of amount, is subject of a declaration of default or there is a default on any payment obligation of any kind towards the Lender or any EU institution or body by the Borrower or the National Bank of Moldova which gives rise to a declaration of default; or
 - (g) Relevant Indebtedness of the Borrower having an aggregate principal amount in excess of EUR 50 million is the subject of a declaration of default as defined in any instrument governing or evidencing such indebtedness and as a result of such a declaration of default there is an acceleration of such indebtedness or a *de facto* moratorium on payments; or
 - (h) the Borrower does not make timely repurchases from the IMF in relation to the IMF Arrangement and is subject of a declaration of default; or
 - (i) the Borrower does not pay a substantial portion of its Relevant Indebtedness as it falls due or declares or imposes a moratorium on the payment of its Relevant Indebtedness or of Relevant Indebtedness assumed or guaranteed by it.
- (2) The Lender may, but is not obliged to, exercise its rights under this Clause and may also exercise them only in part without prejudice to the future exercise of such rights.
 - (3) The Borrower shall reimburse all costs, expenses, fees and Loss of Interest incurred and payable by the Lender as a consequence of an early repayment of any Instalment under this Clause. In addition, the Borrower shall pay default interest, as provided in Clause 6(3) above, which shall accrue as from the date when the outstanding principal amount of the Loan has been declared immediately due and payable, until the date of actual payment in full.

10. INFORMATION UNDERTAKINGS

- (1) With effect from the making of the first Request for Funds, the Borrower shall promptly supply to the Lender:
 - (a) any information regarding its fiscal and economic condition, as the Lender may reasonably request;

- (b) any information pertaining to any event which could reasonably be expected to cause an Event of Default to occur (and the steps, if any, being taken to remedy it); and
 - (c) a declaration that the Borrower no longer intends to request more Instalments under this Agreement, as soon as that is the case.
- (2) The Borrower undertakes to inform the Lender promptly if any event occurs that would render incorrect any statement made in the Borrower's legal opinion referred to in Clause 4(3)(a) above.

11. UNDERTAKINGS RELATING TO INSPECTIONS, FRAUD PREVENTION AND AUDITS

- (1) During the Implementation Period, the Borrower shall regularly inform the Commission on the execution of this Agreement in accordance with the Union's legislation on the protection of the EU's financial interests. To that effect, the Borrower will, within one month after the disbursement of each instalment, send the template in Annex I of this Agreement, duly completed, to the Commission. The Lender shall be entitled to withhold the release of an instalment in case the Borrower has not made the declaration of Annex I with regard to a previous instalment.
- (2) During the Implementation Period, the Commission shall have the right to monitor the soundness of the financial arrangements, the administrative procedures and the internal and external control mechanisms of Moldova which are relevant to the assistance.
- (3) In conformity with its financial regulations, the Lender, including the European Anti-Fraud Office, and the European Court of Auditors shall have the right to send their own agents or duly authorised representatives to carry out any technical or financial controls, including on-the-spot checks and inspections, and audits, including document audits and on-the-spot audits such as operational assessments, that they consider necessary in relation to the management of this Loan during the Implementation Period or for five years thereafter in order to protect the Lender's financial interests.
- (4) The Borrower and the National Bank of Moldova shall supply all information and documents which may be requested for the purpose of such assessments, controls or audits, and take all suitable measures to facilitate the work of persons instructed to carry them out. The Borrower and the National Bank of Moldova undertake to give to the persons referred to in Paragraph 2 access to sites and premises where the relevant information and documents are kept.
- (5) The Borrower shall implement appropriate measures to prevent irregularities and fraud, and regularly check that financing provided by the Lender has been properly used. The Borrower shall ensure investigation and satisfactory treatment of any suspected and actual cases of fraud, corruption or any other illegal activity in relation to the management of the Loan, detrimental to the EU's financial interests. All such cases as well as measures related thereto

taken by national competent authorities, including legal actions to recover any funds provided under this Agreement, shall be reported to the Lender without delay.

12. NOTICES

- (1) All notices in relation to this Agreement shall be validly given if in writing and sent to the addressees listed in Annex 5. Each Party will update addressees and notify it to the other Party hereto upon the same being amended from time to time.
- (2) All notices shall be given by registered mail. In case of urgency, they can be given by e-mail, fax, SWIFT message or by hand-delivered letter to the addressees above mentioned and confirmed by registered mail without undue delay. Notices become effective with the actual receipt of the e-mail, fax, SWIFT message or letter.
- (3) All documents, information and materials to be furnished under this Agreement shall be in the English language.
- (4) Each Party to this Agreement will notify to the other the list and specimen signatures of the persons authorised to act on its behalf under this Agreement, promptly upon its signature of this Agreement. Likewise, each Party will update such list and notify the other Party hereto upon the same being amended from time to time.

13. MISCELLANEOUS

- (1) If any one or more of the provisions contained in this Agreement should be or become fully or in part invalid, illegal or unenforceable in any respect under any applicable law, the validity, legality and enforceability of the remaining provisions contained in this Agreement shall not in any way be affected or impaired thereby. Provisions which are fully or in part invalid, illegal or unenforceable shall be interpreted and thus implemented according to the spirit and purpose of this Agreement.
- (2) The Preamble and the Annexes to this Agreement, the MoU and the Borrowing Contracts, including, as the case may be, any one or more "Distribution Agreements" or "Subscription Agreements", "Agency Agreements" or "Fiscal Agency Agreements", "Offering Circulars" and "Swap Agreements" do and shall hereafter form an integral part of this Agreement.

The Lender may in its full discretion resort to Financial Transactions that fund also instalments under other loan agreements. Should this be the case, the financial terms of such Borrowing Contracts apply to the Borrower only *pro rata* to its Instalments.

- (3) The purpose of this Agreement is to set up the conditions under which the Lender makes available to the Borrower the proceeds of the corresponding Financial Transactions arranged by the Lender to this effect. As a

consequence, the Borrower and the Lender accept that their rights and obligations, unless otherwise stated in this Agreement, are defined and interpreted by reference to the corresponding borrowing documentation. In particular the terms of the Borrowing Contracts, copies of which shall be transmitted to the Borrower, shall be applicable to the Agreement. However, if there is any conflict between the terms of this Agreement and any Borrowing Contract, the terms of this Agreement shall prevail.

- (4) A person who is not Party to this Agreement has no right under the Contracts (Rights of Third Parties) Act 1999 to enforce or benefit from any term of this Agreement.
- (5) The Borrower shall not have any right to assign or transfer any of its rights or obligations under this Agreement without the prior written consent of the Lender.

14. GOVERNING LAW AND JURISDICTION

- (1) This Agreement and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it shall be governed by and shall be construed in accordance with English law.
- (2) The Parties undertake to submit any dispute which may arise relating to the legality, validity, interpretation or performance of this Agreement to the exclusive jurisdiction of the Court of Justice of the European Union in accordance with Article 272 of the Treaty on the functioning of the European Union.
- (3) Judgements of the Court of Justice of the European Union shall be fully binding on and enforceable by the Parties.
- (4) The Lender may enforce any judgement obtained from the Court of Justice of the European Union, or other rights against the Borrower in the courts of the country of the Borrower.
- (5) The Borrower hereby irrevocably and unconditionally waives all immunity to which it is or may become entitled, in respect of itself or its assets, from legal proceedings in relation to this Agreement, including, without limitation, immunity from suit, judgement or other order, from attachment, arrest or injunction prior to judgement, and from execution and enforcement against its assets to the extent not prohibited by mandatory law.

15. ENTRY INTO FORCE

- (1) Following its signature by all Parties, this Agreement shall enter into force on the date on which the Lender has received the official notification in the form of the Legal Opinion (Annex 4 to this Agreement) by the Borrower that all constitutional and legal requirements for the entry into force of this Agreement and the valid and irrevocable commitment of the Borrower to all obligations under this Agreement have been fulfilled.

- (2) The entry into force shall not be later than 6 months after signature of the Agreement. If the Agreement has not entered into force by that date, the Parties to the Agreement shall no longer be bound by it.

16. EXECUTION OF THE AGREEMENT

This Agreement shall be executed by each Party in four originals in the English language, each of which shall constitute an original instrument.

17. ANNEXES

The Annexes to this Agreement shall constitute an integral part thereof:

1. Form of Declaration with regard to the protection of the EU's financial interests
2. Form of Request for Funds
3. Form of Confirmation Notice
4. Form of Legal Opinion
5. List of Contacts

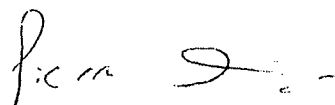
Done in Brussels on 23 November 2017 in four originals in the English language.

FOR THE REPUBLIC OF MOLDOVA

FOR THE EUROPEAN UNION

Octavian ARMASU
Minister of Finance

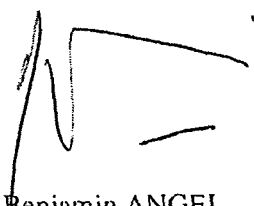
Pierre MOSCOVICI
Member of the European Commission

FOR THE NATIONAL BANK
OF MOLDOVA

FOR THE EUROPEAN UNION

Sergiu CIOCLEA
Governor

Benjamin ANGEL
Director Treasury and financial operations,
DG ECFIN, European Commission

ANNEX 1

DECLARATION WITH REGARD TO THE PROTECTION OF THE EU'S FINANCIAL INTERESTS

[on letterhead of the Borrower]

European Commission
Directorate-General for Economic and Financial Affairs
Directorate L – Treasury and financial operations
Unit L-4: Borrowing, lending, accounting and back office
Attn.: Head of Unit
L-2920 Luxembourg

Copy to the National Bank of Moldova
[Insert address]

**Subject: European Union macro financial assistance
Declaration with regard to the protection of the EU's financial
interests**

Dear Madam/Sir,

We refer to the Loan Facility Agreement dated 23 November 2017 between the European Union as Lender and the Republic of Moldova as Borrower and the National Bank of Moldova as agent to the Borrower (the "**Agreement**"). Terms defined in the **Agreement** shall have the same meaning herein.

Subject to the foregoing and with regard to all MFA loan instalments (first loan instalment disbursed on [insert date], second loan instalment disbursed on [insert date], third loan instalment disbursed on [insert date]) *[please only fill in relevant dates as applicable]*, we hereby confirm that:

1. The Republic of Moldova has effectively implemented specific measures in relation to the prevention of and the fight against fraud, corruption and any other irregularities potentially affecting the assistance in accordance with Council Regulation (EC, Euratom) No 2988/95¹.
2. The Republic of Moldova has implemented the necessary measures to ensure that regular checks are done and that any suspected case of fraud, corruption or any other illegal activity in relation to the management of the assistance is duly investigated.
3. There is no case of fraud, corruption or any other illegal activity in relation to the management of the assistance, and no legal action to recover any funds under this Agreement, to report.

¹ Council Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests (OJ L 312, 23.12.1995, p. 1).

4. Regarding the first/second/third **[delete as appropriate]** loan instalment disbursed on **[insert date]**, based on the EUR/MDL exchange rate of **[insert applicable FX rate]**, the MDL equivalent of the net disbursement amount being MDL **[insert amount]** was transferred to the Treasury Single Account number 33114001 at the National Bank of the Republic of Moldova. The relevant accounting documents of the National Bank of Moldova are enclosed.

5. The first/second/third loan instalment **[delete as appropriate]** was booked as "External Financing" in the annual public accounts for the year **[insert year]**. I hereby enclose the relevant bookkeeping document of the Ministry of Finance of the Republic of Moldova.

6. In conclusion, the assistance received under the Agreement was used by the Republic of Moldova in compliance with the EU's legislation on the protection of the EU's financial interests and in particular with Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council² and with Commission Delegated Regulation (EU) No 1268/2012³.

Minister of Finance

² Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on the financial rules applicable to the general budget of the Union and repealing Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 (*OJ L 298, 26.10.2012, p. 1*).

³ Commission Delegated Regulation (EU) No 1268/2012 of 29 October 2012 on the rules of application of Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 on the financial rules applicable to the general budget of the Union (*OJ L 362, 31.12.2012, p. 1*).

ANNEX 2

FORM OF REQUEST FOR FUNDS

[on letterhead of the Borrower]

European Commission
Directorate-General for Economic and Financial Affairs
Directorate L – Treasury and financial operations
Unit L-4: Borrowing, lending, accounting and back office
Attn.: Head of Unit
L-2920 Luxembourg

Copy to the National Bank of Moldova
[Insert address]

**Subject: European Union macro financial assistance
Request for Funds for the [•] Instalment**

Dear Sirs,

We refer to the Loan Facility Agreement dated 23 November 2017 between the European Union as Lender and the Republic of Moldova as Borrower and the National Bank of Moldova as agent to the Borrower (the "**Agreement**"). Terms defined in the Agreement shall have the same meaning herein.

1. We hereby irrevocably request that an Instalment of the Loan be disbursed under and in accordance with the Agreement upon the following terms:
 - a. Principal amount of the Instalment to be EUR [•].
 - b. The Net Disbursement Amount of the Instalment to be at least [•] % of the principal amount.
 - c. The fixed nominal Interest Rate of the Instalment shall not be higher than [•] % per annum.
 - d. The disbursement under this Instalment shall be carried out before: [•].
 - e. The principal repayment(s) of the Instalment to be:

Year	Principal repayment (€)

2. We acknowledge and agree that the disbursement of each Instalment shall be in accordance with and subject to
 - a. the Lender being satisfied at all times that the corresponding funds are available to it from a counterparty in the international capital markets

on terms and conditions that are acceptable to it and that are consistent with the terms set out in this Request for Funds; and

- b. the Lender carrying out one or several Financial Transactions to obtain the proceeds requested in this Request for Funds. We irrevocably undertake to pay any fees, costs and expenses, in particular breakage costs and cost of carry resulting from any Financial Transactions undertaken by the Lender, regardless of whether the disbursement of an Instalment will ultimately take place.
- 3. We further acknowledge that the relevant Borrowing Contract(s) specifying the financial terms of the Instalment are an annex to and an integral part of the Agreement.
- 4. We confirm that:
 - a. The list of authorised signatories sent on behalf of the Borrower by the Minister of Finance on [date] remains valid and applicable.
 - b. No event has occurred that would render incorrect any statement made in the legal opinion issued by the Minister of Justice dated [date].
 - c. No Event of Default has occurred.

Yours faithfully,

ANNEX 3

FORM OF CONFIRMATION NOTICE

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE GENERAL
ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS
Treasury and Financial Operations
Borrowing, lending, accounting and back office

[Insert Borrower's contact details]

Copy to the National Bank of Moldova
[Insert address]

**Subject: European Union macro financial assistance
Disbursement of the [•] Instalment**

Dear Mr/Ms [•],

We refer to the Loan Facility Agreement dated 23 November 2017 between the European Union as Lender, the Republic of Moldova as Borrower and the National Bank of Moldova as agent to the Borrower of a maximum amount of EUR 60 million (the "Agreement"). Terms defined in the Agreement shall have the same meaning herein.

The terms of the Financial Transaction which the European Union has undertaken to fund the [•] Instalment are as follows:

Nominal amount	EUR [•]
Issue price	EUR [•]
Bank fees	EUR [•]
Other costs related to the financial transaction	EUR [•]
Net Disbursement Amount to the Borrower	EUR [•]
Disbursement Date	[•]
Interest payment dates	Annually on [•]
First interest payment date	[•]
Coupon	[•] % p.a.
Annual interest per denomination	EUR [•] per EUR 1000.-
Maturity Date	[•]

The applicable Day Count Convention is [•].

The Borrowing Contracts specifying the financial terms in particular for the current issue are an annex to and an integral part of the Agreement.

Yours faithfully,

**EUROPEAN UNION
EUROPEAN COMMISSION**

[•]

[•]

ANNEX 4

FORM OF LEGAL OPINION

MINISTER OF JUSTICE

(to be issued on official letterhead of the Minister of Justice)

[place, date]

European Commission
Directorate General Economic and Financial Affairs
Directorate L – Treasury and financial operations
Unit L-4 – Borrowing, lending, accounting and back office
L-2920 Luxembourg

Re: Loan Facility Agreement dated 23 November 2017 between the European Union (as Lender) and the Republic of Moldova (as Borrower) and the National Bank of Moldova (as agent to the Borrower) for a maximum amount of EUR 60 million

Dear Sirs,

In my capacity as the Minister of Justice, I refer to the above referenced Loan Facility Agreement and its Annexes which constitute an integral part thereof (hereinafter together referred to as the "**Agreement**") entered into between the European Union (hereinafter referred to as the "**Lender**") and the Republic of Moldova (hereinafter referred to as the "**Borrower**") and the National Bank of Moldova as agent to the Borrower for a maximum amount of EUR 60 million on [insert date]. I also refer to the Memorandum of Understanding signed on [insert date] between the European Union and the Republic of Moldova (hereinafter referred to as the "**MoU**").

I warrant that I am fully competent to issue this legal opinion in connection with the Agreement on behalf of the Borrower.

I have examined originals or copies of the execution versions of the Agreement and of the MoU. I have also examined the relevant provisions of national and international law applicable to the Borrower and the National Bank of Moldova, the powers of signatories and such other documents as I have deemed necessary or appropriate. Furthermore, I have made such other investigations and reviewed such matters of law as I have considered relevant to the opinion expressed herein.

I have assumed (i) the genuineness of all signatures (except the Borrower and the National Bank of Moldova) and the conformity of all copies to originals, (ii) the capacity and power to enter into the Agreement of, and their valid authorisation and

signing by, each Party other than the Borrower and National Bank of Moldova and (iii) the validity, binding effect and enforceability of the Agreement on each Party under the laws of England.

Terms used and not defined in this opinion shall have the meaning set out in the Agreement and in the MoU.

This opinion is limited to Moldavian law as it stands at the date of this opinion.

Subject to the foregoing, I am of the opinion that:

1. With respect to the laws, regulations and legally binding decisions currently in force in the Republic of Moldova, the Borrower is by the execution of the Agreement by *[insert name]*, validly and irrevocably committed to fulfil all of its obligations under it.
2. The Borrower's execution, delivery and performance of the Agreement and the MoU: (i) have been duly authorised by all necessary consents, actions, approvals and authorisations; and (ii) have not and will not violate any applicable regulation or ruling of any competent authority or any agreement or treaty binding on it.
3. Nothing in this Agreement contravenes or limits the rights of the Borrower to make punctual and effective payment of any sum due for the principal, interest or other charges under the Agreement.
4. The Agreement and the MoU are in proper legal form under Moldavian law for enforcement against the Borrower. The enforcement of the Agreement would not be contrary to mandatory provisions of Moldavian law, to the ordre public of the Republic of Moldova, to international treaties or to generally accepted principles of international law binding on the Borrower.
5. It is not necessary in order to ensure the legality, validity or enforceability of the Agreement and the MoU that they be filed, recorded, or enrolled with any court or authority in the Republic of Moldova.
6. No taxes, duties, fees or other charges imposed by the Republic of Moldova or any taxing authority thereof or therein are payable in connection with the execution and delivery of the Agreement and with any payment or transfer of principal, interest, commissions and other sums due under the Agreement.
7. No exchange control authorisations are required and no fees or other commission are to be paid on the transfer of any sum due under the Agreement.
8. The signature of the Agreement and the MoU by *[insert name]*, Governor of the National Bank of Moldova, legally and validly binds the National Bank of Moldova.

9. The choice of English law as governing law for the Agreement is a valid choice of law binding the Borrower and the National Bank of Moldova in accordance with Moldavian law.
10. The Borrower has legally, effectively and irrevocably submitted to the exclusive jurisdiction of the Court of Justice of the European Union in connection with the Agreement and any judgement of this court would be conclusive and enforceable in the Republic of Moldova.
11. Neither the Borrower nor any of its property are immune on the grounds of sovereignty or otherwise from jurisdiction, attachment – whether before or after judgement – or execution in respect of any action or proceeding relating to the Agreement.
12. The Agreement and the MoU on execution comply with all domestic Constitutional requirements for the Agreement and the MoU to be operative as a matter of Moldavian law and binding on the Republic of Moldova and the National Bank of Moldova and have been made upon the provisions of [*insert reference to national law*].
13. The Agreement and the MoU [are fully valid and do not need to be ratified/have been validly ratified] in accordance with the provisions of the [*insert reference to national law*].
14. In conclusion, the Agreement and the MoU have been duly executed on behalf of the Borrower and all the Borrower's obligations in relation to the Agreement and the MoU are valid, binding and enforceable in accordance with their terms and nothing further is required to give effect to the same.

Minister of Justice of Republic of Moldova

ANNEX 5

LIST OF CONTACTS

For the Lender:

European Commission
Directorate General Economic and Financial Affairs –
Unit L-4 "Borrowing, lending, accounting and back office"
Attention: Head of Unit
L-2920 Luxembourg
Tel.: +352 4301 30070

For the Borrower:

Ministry of Finance
Attention: Minister of Finance
Str. Constantin Tănase, 7, mun. Chişinău,
MD-2005, Republica Moldova
Tel.: +373 22 226629

With copy to:

National Bank of Moldova
Attention: Governor of the National Bank of Moldova
Bulevardul Grigore Vieru nr. 1,
MD-2005, Chişinău, Republica Moldova
Tel.: + 373 22 822 606

Asistență macro-financiară în Republica Moldova
Grant și împrumut de la Uniunea Europeană de până la 100 milioane EUR

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

între

REPUBLICA MOLDOVA

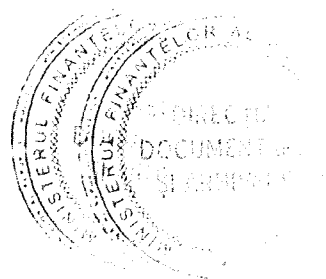
și

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

Ca Agent Financiar al Beneficiarului

și

UNIUNEA EUROPEANA

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ

ȘI REPUBLICA MOLDOVA

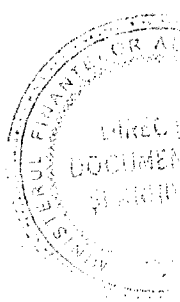
1. La 13 septembrie 2017, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat o decizie de a pune la dispoziția Republicii Moldova (denumită în continuare "țara") asistență macrofinanciară (denumită în continuare "asistență"), până la 100 milioane EUR, care cuprinde o facilitate de împrumut de până la 60 de milioane EUR (împrumutul) și o facilitate de grant de până la 40 milioane EUR (subvenția) (Decizia nr. 2017/1565¹ / UE). Asistența este pusă la dispoziție timp de doi ani și jumătate începând cu prima zi după intrarea în vigoare a Memorandumului de înțelegere (denumit în continuare "MoU").

Obiectivul acestei asistențe este de a ușura constrângerile de finanțare externă ale țării, de a diminua balanța de plăți și de necesitățile bugetare, de a-și consolida poziția de rezervă valutară și de a ajuta țara să abordeze vulnerabilitățile externe și financiare actuale. Această asistență din partea Uniunii Europene este complementară resurselor furnizate țării de către instituțiile financiare internaționale și donatorii bilaterali în sprijinul stabilizării economice și a programului de reformă al autorităților.

2. Debursarea asistenței este condiționată de semnarea angajamentului juridic corespunzător (Acord de împrumut și Acord de finanțare) de către părți: Comisia Europeană (denumită în continuare "Comisia"), reprezentând Uniunea Europeană, Ministerul Finanțelor, reprezentând țara, și Banca Națională a Moldovei, care acționează ca agent financiar al țării responsabile de deservirea datoriei externe a țării.
3. Asistența face obiectul deciziei autorității bugetare a Uniunii Europene de a pune la dispoziție creditele necesare.
4. Asistența va fi plătită în trei tranșe, fiecare fiind alcătuit dintr-un grant și un element de împrumut. Prima tranșă va fi de până la 30 milioane EUR, a doua tranșă va ajunge până la 30 milioane EUR, iar a treia tranșă va ajunge până la 40 milioane EUR. Debursarea primei tranșe nu va avea loc mai devreme de prima zi după intrarea în vigoare a memorandumului de înțelegere. Debursarea celei de-a doua tranșe nu va avea loc mai devreme de trei luni de la data eliberării primei tranșe. Debursarea celei de-a treia tranșe nu va avea loc mai devreme de trei luni de la data eliberării celei de-a doua tranșe.
5. Debursarea celor trei tranșe din asistență va fi condiționată atât de un bilanț satisfăcător în ceea ce privește punerea în aplicare a acordului de credit fără precauție convenit între țară și Fondul Monetar Internațional (denumit în continuare "FMI"), cât și de o evaluare pozitivă a Comisia, în numele Uniunii Europene, cu privire la progresele realizate cu privire la o serie de măsuri de ajustare macroeconomică și structurală. Condițiile de politică asociate acestei asistențe se bazează pe programul de stabilizare economică și de reformă aprobat de autoritățile țării și sunt în concordanță cu acordurile la care țara a

încheiat cu FMI. Prin urmare, înainte de eliberarea fiecărei tranșe a acestei asistențe, Comisia, în cooperare cu autoritățile naționale și cu personalul FMI, va verifica dacă condițiile legate de această asistență au fost respectate în mod adecvat sau dacă s-au ajuns la noi înțelegeri.

6. Înainte de eliberarea celor trei tranșe de către Comisie, autoritățile țării vor furniza Comisiei declarații de conformitate cu privire la îndeplinirea condiționalității atașate la tranșele în cauză. După primirea declarațiilor de conformitate de către autoritățile din țară, Comisia va evalua, în cooperare cu autoritățile statului și ale personalului FMI, progresele înregistrate în ceea ce privește îndeplinirea satisfăcătoare a condiționalității atașate tranșei în cauză. În cadrul acestei evaluări, se va acorda o atenție deosebită reformelor pentru îmbunătățirea gestionării finanțelor publice și reformei administrației publice, reformelor privind guvernarea sectorului financiar, reformei sectorului energetic, inclusiv o mai bună orientare a rețelei de protecție socială, sprijinirea politicilor active în lupta împotriva fraudei, corupției și spălarea banilor și să promoveze climatul de afaceri și de investiții în conformitate cu Acordul privind zona de liber schimb aprofundat și cuprinzător (DCFTA). Măsurile concrete de politică și cadrul de referință pentru această evaluare sunt explicate în anexa I. În cazul unei evaluări negative, Comisia poate să nu permită plata celor trei tranșe până când țara nu dovedește respectarea condiționalității. Dacă este necesar, anexa I poate fi modificată de comun acord, în urma încheierii procesului de aprobare a UE și a Republicii Moldova.
7. De asemenea, Comisia va verifica în permanență nevoile de finanțare ale țării și poate reduce, suspenda sau anula asistența în cazul în care nevoile de finanțare ale țării au scăzut în mod fundamental în perioada de plată față de proiecțiile inițiale.
8. Comisia va transfera tranșele către Banca Națională a Moldovei (denumită în continuare "agentul") în contul euro al Ministerului de Finanțe al țării (denumit în continuare "Beneficiarul"). Având în vedere nevoile substanțiale de finanțare bugetară cu care se confruntă țara, veniturile din asistență vor fi utilizate pentru finanțarea bugetului țării.
9. În timpul punerii în aplicare a asistenței, autoritățile țării furnizează Comisiei toate informațiile relevante pentru monitorizarea situației economice și financiare a acesteia și pentru evaluarea progresului în ceea ce privește reformele structurale. În special, autoritățile vor furniza Comisiei, în timp util, informațiile relevante, astfel cum sunt prevăzute în anexa II.
10. În vederea prevenirii fraudei, a corupției, a neregulilor și a oricăror altor activități ilegale legate de utilizarea asistenței și asigurarea protecției intereselor financiare ale UE, se vor aplica dispozițiile relevante ale Acordului privind acordarea de credite și împrumuturi, în special cele privind controalele regulate de Moldova privind utilizarea asistenței UE, precum și verificările și auditurile efectuate de către Comisie, Oficiul European de Luptă Antifraudă și Curtea de Conturi. De asemenea, se vor aplica prevederile Acordului de acordare a granturilor și împrumuturilor pentru rambursarea anticipată în cazul în care s-a stabilit că Republica Moldova s-a angajat, în legătură cu gestionarea acestei asistențe,

orice act de fraudă, corupție, nereguli și orice alte activități ilegale.

11. Comisia, reprezentată de propriii agenți sau de experții săi mandatați în mod corespunzător, are dreptul să efectueze evaluări operaționale ale procedurilor administrative și ale circuitelor financiare ale țării și ale agentului care se referă la gestionarea asistenței macrofinanciare a UE pe toată durata prezentului Memorandum de Înțelegere și timp de cinci ani de la plata ultimei tranșe (perioada ulterioară).
12. O evaluare ulterioară independentă a asistenței poate fi efectuată de Comisie sau de reprezentanții acesteia autorizați în mod corespunzător. Autoritățile țării se angajează să furnizeze Comisiei toate informațiile necesare, reprezentate de propriii agenți sau de experții săi mandatați în mod corespunzător, pe durata acestui proces. Raportul de evaluare va fi pus la dispoziția autorităților țării pentru comentarii.
13. Autoritățile vor asigura, după caz, o strânsă cooperare cu Comisia Europeană.
14. Această asistență este implementată cu înțelegerea faptului că autoritățile țării vor continua să respecte mecanismele democratice eficiente, inclusiv un sistem parlamentar multipartit, statul de drept și respectarea drepturilor omului și vor face progrese satisfăcătoare în direcția îmbunătățirii guvernării, liberale, independente și pluraliste, consolidarea independenței sistemului judiciar și punerea în aplicare a acordului de asociere, inclusiv a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare. În acest context, se reamintește și Declarația comună a Parlamentului European, a Consiliului Uniunii Europene și a Comisiei anexată la decizie.
15. Anexele I și II fac parte integrantă din prezentul Memorandum de Înțelegere.
16. Toate notificările în legătură cu prezentul Memorandum de Înțelegere sunt valabile în scris și trimise la:

Pentru Uniunea Europeană

Comisia Europeană
Direcția Generală pentru
Afaceri economice și financiare
CHAR11 / 248, B-1049, Bruxelles

Pentru Republica Moldova

Ministerul Finanțelor

Ministrul Finanțelor

7 Cosmonauților str. MD-2005, Chișinău,
Republica Moldova

Banca Națională a Moldovei

Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei

1 Grigore Vieru 1, MD-2005, Chișinău
Republica Moldova

17. Prezentul Memorandum de Înțelegere va intra în vigoare după semnarea de către Republica Moldova și Uniunea Europeană și de ratificarea acestuia de către Parlamentul Republicii Moldova.
18. Memorandumul de înțelegere poate fi modificat prin acordul părților în forma unei anexe scrisă. Anexa va face parte integrantă din prezentul Memorandum de Înțelegere și va intra în vigoare în conformitate cu aceleași proceduri ca și Memorandumul de înțelegere.

Încheiat la Bruxelles la 23 noiembrie 2017 în patru exemplare originale în limba engleză.

REPUBLICA MOLDOVA
ca împrumutat

UNIUNEA EUROPEANĂ
ca creditor

Reprezentată de

Reprezentată de

MINISTERUL FINANTELOR

COMISIA EUROPEANĂ

Reprezentată de

Reprezentată de

Octavian Armașu
Ministrul Finanțelor

EL. Pierre Moscovici
Membru al Comisiei Europene

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

Reprezentată de

Sergiu Cioclea
Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei

ANEXA 1

STRUCTURA CRITERIILOR DE REFORMĂ

În momentul revizuirii personalului Comisiei care va precede decizia de debursare a primei, a doua și a celei de-a treia tranșe, autoritățile Republicii Moldova se angajează să realizeze următoarele acțiuni:

TRANȘA I

GUVERNAREA SECTORULUI PUBLIC

Acțiunea 1

În vederea implementării noii strategii de reformă a administrației publice (RAP) adoptate de guvern în iulie 2016 și a planului de acțiune aferent, aprobat în decembrie 2016, Parlamentul va adopta noua Lege cu privire la Guvern, modificând Legea nr. 64 din 1990. Legea va avea scopul de a raționaliza administrația publică centrală.

Acțiunea 2

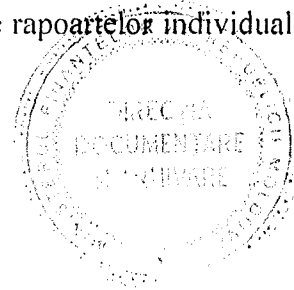
În conformitate cu noua Strategie de Dezvoltare a Sistemului de Achiziții Publice din Moldova pentru perioada 2016-2020, adoptată de Guvern în octombrie 2016, o nouă Agenție Națională de Soluționare a Contestațiilor independentă de Ministerul Finanțelor a fost creată în decembrie 2016. Parlamentul va asigura funcționarea eficientă a acestei autorități. Eficacitatea sa va fi măsurată prin numărul de angajați stabiliți, resursele bugetare alocate și numărul contestațiilor procesate.

Acțiunea 3

Pentru a spori transparența și responsabilitatea întreprinderilor de stat, Parlamentul va adopta nouă Lege privind întreprinderile de stat și municipale care va introduce audituri legale a situațiilor financiare anuale cu obligativitatea publicării rapoartele de audit și situațiilor financiare pe paginile electronice ale întreprinderilor de stat și a Agenției Proprietății Publice.

Acțiunea 4

Reflectând angajamentele asumate de Moldova în cadrul Agendei de Asociere, Parlamentul va adopta noua lege privind Curtea de Conturi. Obiectivele principale ale legii vor fi asigurarea independenței financiare, operaționale și funcționale a instituției supreme de audit, alinierea acesteia la standardele INTOSAI. De asemenea, supravegherea parlamentară a execuției bugetare de către Guvern va fi fortificată prin crearea în Parlament a unei funcții a Comitetului Conturilor Publice care să fie responsabilă de desfășurarea audierilor publice ale rapoartelor individuale de audit ale Curții de Conturi.

LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI ȘI A SPĂLĂRII BANILOR

Acțiunea 5

Parlamentul va adopta noua Lege privind prevenirea spălării banilor și de combatere a finanțării terorismului (AML / CTF), apropiindu-se de legislația Republicii Moldova în acest domeniu cu actele UE relevante (în special Directiva 2015/849 privind combaterea spălării banilor și a combaterii terorismului). În acest context, capacitățile operaționale ale Oficiului pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor vor fi consolidate.

Acțiunea 6

Consiliul de Integritate va selecta Președintele și Vicepreședintele Autorității Naționale de Integritate (ANI) și va propune numirea de către Președintele Republicii Moldova. Acest lucru se va realiza într-un mod transparent, bazat pe merit și competitivitate, în conformitate cu legea privind ANI. Pentru ANI va fi alocat un buget suficient și de personal, care va iniția și va face bune progrese în ceea ce privește recrutarea inspectorilor de integritate printr-un proces transparent, bazat pe merit și competitivitate.

Acțiunea 7

După cum prevede noua Lege privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale, adoptată de Parlament în martie 2017, o nouă Agenție de Recuperare a Bunurilor Infractionale va fi înființată de Centrul Național Anticorupție (CNA). Parlamentul va asigura funcționarea eficientă a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infractionale, prin alocarea suficientă de personal și resurse bugetare.

REFORMELE SECTORULUI ENERGETIC

Acțiunea 8

În vederea consolidării cadrului de guvernanță și de reglementare a sectorului energetic, inclusiv a independenței Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) și abordării recomandărilor revizuirii ANRE realizate de Secretariatul Comunității Energetice, Parlamentul va adopta o nouă Lege cu privire la energetică.

CLIMATUL DE AFACERI ȘI IMPLEMENTAREA DCFTA

Acțiunea 9

În cadrul eforturilor de consolidare a climatului investițional, guvernul va lua măsuri pentru a reduce sarcina administrativă de a începe și de a opera o afacere. În special, și în concordanță cu obiectivul de reducere a numărului de reglementări care impun autorizații și licențe, stipulate în Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova 2020", Ministerul Economiei și Infrastructurii va revizui întregul nomenclator al permiselor și licențelor necesare și va reduce numărul acestora .

Acțiunea 10

Parlamentul va adopta noua lege privind Serviciului Vamal. Legea va oferi instrumentele necesare pentru fortificarea resurselor umane și a capacității administrative a Serviciului Vamal, contribuind la implementarea Acordului de Asociere și anume a DCFTA, în același timp asigurând standarde înalte de integritate și bunele practici .

TRANȘA II

GUVERNAREA SECTORULUI FINANCIAR

Acțiunea 11

Parlamentul va adopta noua Lege privind activitatea bancară și supravegherea prudențială a băncilor și a societăților de investiții, iar instituțiile corespunzătoare de supraveghere (BNM și CNPF) vor face progrese substanțiale în vederea adoptării unei legislații secundare cheie pentru a aduce cadrul de reglementare pentru bănci, și standardele UE (în special normele BASEL III). Noua legislație va introduce, în special, noi cerințe de adecvare a capitalului, armonizate cu Directiva UE privind cerințele de capital și cu Regulamentul (pachetul CRDIV / CRR).

Acțiunea 12

Pentru a spori transparența guvernării și a acționarilor în sectorul asigurărilor din Moldova, CNPF va adopta un Plan de acțiune pentru auditul tuturor companiilor de asigurări și pentru identificarea UBO-urilor de acționari calificați în toate companiile de asigurări.

GUVERNAREA SECTORULUI PUBLIC

Acțiunea 13

În conformitate cu angajamentele asumate în cadrul Acordului privind zona de liber schimb aprofundat și cuprinzător (DCFTA), Guvernul va înainta Parlamentului amendamente la Legea achizițiilor publice, Legea privind parteneriatele public-privat (PPP) și Legea cu privire la societățile de utilitate publică pentru a reglementa mai bine concesiunile, PPP-urile și achizițiile publice de către companiile prestatoare de servicii comunale.

LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI ȘI SPĂLĂRII BANILOR

Acțiunea 14

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (ANI) și Legea privind declararea activelor și intereselor, ANI va adopta un regulament care să clarifice metodologia de verificare a declarațiilor de avere și a conflictelor de interese. Sistemul de verificare și de declarație electronică de avere va fi lansat online, permițând transmiterea electronică a declarațiilor de avere și făcând public accesibilitatea acestora.

REFORMELE SECTORULUI ENERGETIC

Acțiunea 15

Guvernul va prezenta Parlamentului noua lege privind eficiența energetică, care armonizează legislația Republicii Moldova în acest domeniu cu Directiva 27/2012 / UE privind eficiența energetică.

Acțiunea 16

Având în vedere construirea conductei de gaz Ungheni-Chișinău, critic pentru diversificarea surselor de gaze naturale și interconectivitatea energetică a Republicii Moldova cu UE, Guvernul va organiza licitația pentru selectarea unui antreprenor general pentru construirea conductei.

CLIMATUL ÎN AFACERI ȘI IMPLEMENTAREA DCFTA

Acțiunea 17

Pentru a promova un sistem bazat pe merit și transparent pentru selecția și promovarea judecătorilor, Consiliul Superior al Magistraturii va revizui criteriile, cuprinse în Decizia 211/8 din 5 martie 2013 pentru selectarea și promovarea judecătorilor, aducându-le în conformitate cu standardele internaționale și cele mai bune practici.

Acțiunea 18

Pentru a stabili un mecanism eficient pentru asigurarea responsabilității judecătorilor, Parlamentul va adopta amendamente la Legea răspunderii disciplinare a judecătorilor (Legea nr. 178 din 25 iulie 2014).

TRANȘA III

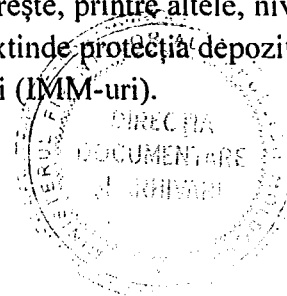
GUVERNAREA SECTORULUI FINANCIAR

Acțiunea 19

Pentru a spori transparența guvernării și a acționarilor în băncile din Moldova și în conformitate cu angajamentele asumate de autorități în contextul acordurilor de 3 ani din cadrul Fondului extins de finanțare (FEP) și a Facilității de credit extins (ECF) convenit cu FMI, BNM va finaliza identificarea beneficiarilor efectivi finali a deținătorilor calificați de acțiuni în toate băncile și va încheia analizele creditării părților afiliate în toate băncile, cu excepția filialelor băncilor străine. În continuare, BNM va face progrese substanțiale în ceea ce privește recomandările acestor analize creditării părților afiliate în cele trei bănci importante.

Acțiunea 20

În scopul susținerii stabilității financiare în Moldova și în concordanță cu Planul de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere, Parlamentul va adopta amendamente la Legea privind asigurarea depozitelor care va consolida sistemul de asigurare a depozitelor. Amendamentele vor armoniza legislația Moldovei cu privire la garantarea depozitelor cu Directiva UE privind sistemele de garantare a depozitelor și se vor baza pe ultimele recomandări elaborate de asistența tehnică a FMI. În special, amendamentele vor crește, printre altele, nivelul de acoperire pentru fiecare deponent la nivelul corespunzător, și vor extinde protecția depozitelor pentru a include societățile nefinanciare, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri).

Acțiunea 21

Pentru a promova dezvoltarea sectorului financiar nebancar, prevenind în același timp riscurile excesive în sistem, Guvernul va înainta Parlamentului o lege privind organizațiile de credite nebancare. Această lege va reglementa, în special, condițiile de acces la activitatea de creditare nebancară, determinarea cerințelor legale pentru instituirea instituțiilor de credit nebancare, va asigura protecția drepturilor și a intereselor legitime ale părților interesate (cum ar fi creditorii, clienții și acționari) și va îmbunătăți accesul la resurse financiare nebancare atât pentru persoane fizice, cât și pentru persoane juridice.

LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI ȘI SPĂLĂRII BANILOR

Acțiunea 22

Progrese substanțiale vor fi realizate cu punerea în aplicare a acțiunilor prevăzute pentru anul 2017, astfel cum se prevede în Planul de acțiune care însoțește Strategia Națională de Integritate și Anticorupție (NIAS) pentru perioada 2017-2020, adoptat de Parlament în martie 2017. Progresul va fi măsurat, printre altele, de primul raport anual privind punerea în aplicare a strategiei, care urmează să fie aprobat de către Parlament.

Acțiunea 23

Pentru a se recupera în Moldova activele de la Banca de Economii, Unibank și Banca Socială transferate în mod fraudulos în afara țării, vor fi realizate progrese substanțiale în implementarea de către autorități a strategiei de recuperare a activelor fraudate. Această strategie va lua în considerare, de asemenea, constatările firmei de consultanță Kroll. În acest sens, autoritățile vor pregăti și vor transmite Parlamentului un raport privind progresele înregistrate.

REFORMELE SECTORULUI ENERGETIC

Acțiunea 24

Pentru a proteja gospodăriile cele mai vulnerabile de ajustarea tarifelor la energie, Guvernul va consolida și va îmbunătăți direcționarea programelor de asistență socială, în special a indemnizației pentru încălzirea locuinței și Ajutor social și, inclusiv prin revizuirea setului de criterii proxy pe carese bazează eligibilitatea pentru aceste programe. Resurse adecvate vor fi alocate în bugetul de stat pentru anul 2018 pentru aceste 2 programe.

Acțiunea 25

Progrese substanțiale vor fi realizate prin punerea în aplicare a planului de acțiune, elaborat cu sprijinul Secretariatului Comunității Energiei și a partenerilor internaționali, pentru separarea juridică și funcțională a celor trei operatori de sistem din sectorul gazelor naturale, în conformitate cu termenii condițiile stipulate în Legea nr. 108 din 27 mai 2016 privind gazele naturale. Această lucră va atrage după sine realizarea unei separări legale și funcționale depline a Moldovatrangaz (MTG) și ChișinăuGaz (CG) de la Moldovagaz, precum o îmbunătățire a guvernantei corporative a MTG, CG și VestMoldTrangaz (VMTG), având în vedere derogările

acordate de către Consiliul ministerial al comunității energetice pentru separare, până la 1 ianuarie 2020.

CLIMATUL DE AFACERI ȘI IMPLEMENTAREA DCFTA

Acțiunea 26

În conformitate cu angajamentele asumate prin Acordul de asociere și DCFTA, Guvernul va propune amendamente la Legea privind concurența cu scopul de a actualiza lista zonelor Consiliului Concurenței de intervenție în conformitate cu standardele internaționale, în special de include sectorul mass-media.

Acțiunea 27

În conformitate cu angajamentele din cadrul DCFTA, Parlamentul va adopta un nou Cod vamal în conformitate cu Codul Vamal al Uniunii Europene (Regulamentul (UE) nr. 952/2013).

Acțiunea 28

În vederea creșterii eficacității și independenței sistemului judiciar, Parlamentul va adopta legislația primară și secundară pentru consolidarea poziției Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), în special prin limitarea calității de membru la un singur termen de 6 ani și obligarea Guvernul să consulte CSM la stabilirea bugetului sistemului judiciar. Parlamentul se va strădui să excludă procurorul general și președintele Curții Supreme din componența sa din oficiu și să adopte o legislație care să asigure absența lor de a vota asupra chestiunilor care ar pune în pericol principiul independenței sistemului judiciar.

ANEXA 2

Sistemul de monitorizare

Pe parcursul implementării programului de asistență macro-financiară al Uniunii Europene, autoritățile implicate urmează să prezinte trimestrial următoarele rapoarte și indicatori:

1. Monitorizarea politicilor și a evoluțiilor financiare și macroeconomice

a) Informația prezentată de Ministerul Finanțelor:

- Produsul Intern Brut (PIB)sau Venitul Național (trimestrial)
- Componentele de bază ale PIB (trimestrial)
- Rata de șomaj (trimestrial)
- Nivelul și structura veniturilor și chetuielilor bugetului de stat și public național, precum și evoluția datoriilor expirate ale Guvernului (trimestrial)
- Deficitul bugetului de stat (trimestrial)
- Deficitul bugetului public național (anual)
- Datoria de stat externă, inclusiv datoriile expirate (trimestrial)
- Deservirea datoriei de stat externă (trimestrial)
- Datoria de stat internă și deservirea acesteia (trimestrial)
- Prețurile de consum și de producător (lunar)
- Ratele dobânzii la valorile mobiliare de stat (VMS) (lunar)

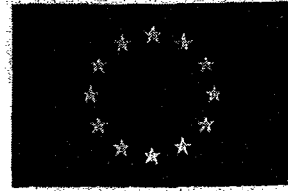
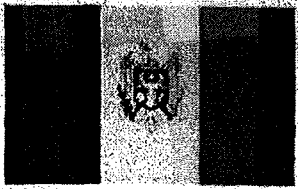
b) Informația prezentată de Banca Națională a Moldovei:

- Informația privind ratele dobânzilor interbancare la scadențele de referință (lunar)
- Informația privind rata generală de împrumut a băncilor (lunar)
- Balanța de plăți și componentele de bază (trimestrial)
- Informația rezervele internaționale (lunar)
- Informația privind ratele nominale de schimb bilateral în raport cu euro și dolarul SUA (lunar)

2. Monitorizarea politicilor structurale

- Rapoarte de progres a reformelor din domeniile specificate în Anexa 1 (trimestrial)

Macro-Financial Assistance to the Republic of Moldova
Grant and Loan from the European Union of up to EUR 100 million

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between

THE REPUBLIC OF MOLDOVA

and

THE NATIONAL BANK OF MOLDOVA

as the Beneficiary's Financial Agent

and

THE EUROPEAN UNION

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND THE EUROPEAN UNION

1. On 13 September 2017 the European Parliament and the Council of the European Union adopted a decision (Decision (EU) 2017/1565¹) to make available to the Republic of Moldova (hereafter referred to as "the Country") a macro-financial assistance (hereafter referred to as "assistance") of up to EUR 100 million, comprising a loan facility of up to EUR 60 million (the loan) and a grant facility of up to EUR 40 million (the grant). The assistance shall be made available for two and a half years starting from the first day after the entry into force of the Memorandum of Understanding (hereinafter MoU).

The objective of this assistance is to ease the Country's external financing constraints, alleviate its balance of payments and budgetary needs, strengthen its foreign exchange reserve position and help the Country address the current external and financial vulnerabilities. This assistance from the European Union is complementary to the resources provided to the Country by international financial institutions and bilateral donors in support of the authorities' economic stabilisation and reform programme.

2. The disbursement of the assistance shall be subject to the signature of the corresponding legal commitment (Loan Agreement and Grant Agreement) by the parties: the European Commission (hereafter referred to as "the Commission"), representing the European Union, the Ministry of Finance, representing the Country, and the National Bank of Moldova, acting as financial agent of the Country in charge of servicing the external debt of the Country.
3. The assistance shall be subject to the decision of the budgetary authority of the European Union to make available the necessary appropriations.
4. The assistance will be disbursed in three instalments, each being composed of a grant and a loan elements. The first instalment will amount to up to EUR 30 million, the second instalment will amount to up to EUR 30 million and the third instalment will amount to up to EUR 40 million. The disbursement of the first instalment shall not take place earlier than the first day after the entry into force of the MoU. The disbursement of the second instalment shall not take place earlier than three months after the release of the first instalment. The disbursement of the third instalment shall not take place earlier than three months after the release of the second instalment.
5. The disbursement of the three instalments of the assistance will be conditional on both a satisfactory track record in the implementation of the non-precautionary credit arrangement agreed between the Country and the International Monetary Fund (hereinafter "the IMF") and on a positive assessment by the Commission on behalf of

¹ O.J. L 242, 20 September 2017, p. 14.

the European Union, of progress made with respect to a number of macroeconomic and structural adjustment measures. The policy conditions attached to this assistance are based on the economic stabilisation and reform programme endorsed by the Country's authorities and are consistent with agreements reached by the Country with the IMF. Accordingly, before the release of each instalment of this assistance, the Commission, in co-operation with the national authorities and IMF staff, will verify that the conditions attached to this assistance have been adequately respected or new understandings reached.

6. Prior to the release of the three instalments by the Commission, the Country's authorities shall provide the Commission with Compliance Statements on the fulfilment of the conditionality attached to the instalments in question. Upon receipt of compliance statements by the authorities of the Country, the Commission will evaluate, in co-operation with the authorities of the Country and IMF staff, progress made with respect to the fulfilment of the conditionality attached to the instalment in question. In this evaluation, particular attention will be paid to reforms to improve public finance management and public administration reform, financial sector governance reforms, energy sector reform, including a better targeting of the social safety net, support active policies in the fight against fraud, corruption and money-laundering, and promote the business and investment climate in line with the Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA) Agreement. The concrete policy measures and frame of reference for this evaluation are made explicit in Annex I. In case of a negative evaluation, the Commission shall withhold the disbursement of the three instalments until the Country proves the compliance with the conditionality. If necessary, Annex I may be amended upon mutual agreement, following the completion of the respective approval processes of the EU and Moldova.
7. The Commission will also continuously verify the financing needs of the Country and may reduce, suspend or cancel the assistance in case the financing needs of the Country have decreased fundamentally during the period of disbursement compared to the initial projections.
8. The Commission shall transfer the instalments to a euro account of the Ministry of Finance of the Country (hereafter referred to as "the Recipient") with the National Bank of Moldova (hereafter referred to as "the Agent"). Given the substantial budgetary financing needs faced by the Country, the proceeds of the assistance will be used to finance the Country's budget.
9. During the implementation of the assistance, the Country's authorities shall supply the Commission with all information that is relevant for the monitoring of its economic and financial situation and for the assessment of progress in structural reforms. In particular, the authorities will supply to the Commission on a timely basis the relevant information as set out in Annex II.
10. With a view to preventing fraud, corruption, irregularities and any other illegal activities related to the use of the assistance and ensuring the protection of the EU's financial interests, the relevant provisions of the Grant and Loan Facility Agreement will apply, notably those regarding regular checks by Moldova on the use of EU assistance, and

checks and audits performed by the Commission, the European Anti-Fraud Office and the Court of Auditors. Also, the provisions of the Grant and Loan Facility Agreement on early repayment will apply in case it has been established that Moldova has engaged, in relation to the management of this assistance, in any act of fraud, corruption, irregularities and any other illegal activities.

11. The Commission, represented by its own agents or its duly mandated experts, shall have the right to carry out operational assessments of the administrative procedures and financial circuits of the Country and of the Agent that relate to the management of EU macro-financial assistance throughout the duration of this MoU and for five years after the disbursement of the last instalment (*ex-post* period).
12. An independent *ex-post* evaluation of the assistance may be carried out by the Commission or its duly authorised representatives. The authorities of the Country are committed to supplying all necessary information to the Commission, represented by its own agents or its duly mandated experts, for the duration of this process. The evaluation report will be made available to the authorities of the Country for comments.
13. The authorities will ensure, as appropriate, close co-operation with the European Commission.
14. This assistance is implemented on the understanding that the authorities of the Country shall respect effective democratic mechanisms, including a multi-party parliamentary system and the rule of law and respect for human rights, and will make satisfactory progress towards improving governance, ensuring a free, independent and pluralistic media, strengthening the independence of the judiciary and implementation of the Association Agreement, including the DCFTA. In this context also, the Joint Statement of the European Parliament, the Council of the European Union and the Commission annexed to the Decision is recalled. In line with this Joint Statement the Commission and the European External Action Service shall monitor the fulfilment of the political pre-condition throughout the life cycle of the Union's macro-financial assistance.
15. Annexes I and II are an integral part of this MoU.
16. All notices in relation with the present MoU shall validly be given if in writing and sent to:

For the Republic of Moldova

Ministry of Finance

Minister of Finance

7 Cosmonauţilor str. MD-2005, Chişinău,
Republic of Moldova

National Bank of Moldova

Governor of the National Bank of Moldova

1 Grigore Vieru Ave., MD-2005, Chişinău,
Republic of Moldova

For the European Union

European Commission
Directorate General for
Economic and Financial Affairs
CHAR11/248, B-1049, Brussels

17. The present MoU shall enter into force following the signature by the European Union and the Republic of Moldova upon its ratification by the Moldovan Parliament.
18. The MoU may be amended upon mutual agreement of the parties in form of a written Addendum. The Addendum will be an integral part of this MoU and will enter into force according to the same procedures as the MoU.

Done in Brussels on 23 November 2017 in four originals in the English language

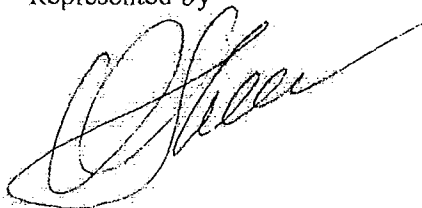
REPUBLIC OF MOLDOVA

as Borrower

Represented by

the MINISTRY OF FINANCE

Represented by

Octavian Armașu

Minister of Finance

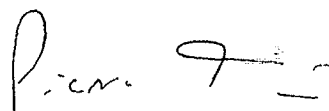
EUROPEAN UNION

as Lender

Represented by

the EUROPEAN COMMISSION

Represented by

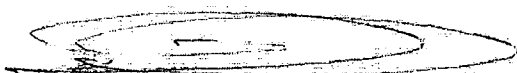

H.E. Pierre Moscovici

Member of the European Commission

the NATIONAL BANK OF MOLDOVA

Represented by

Sergiu Cioclea

Governor of the National Bank of Moldova

ANNEX I

STRUCTURAL REFORM CRITERIA

At the time of the Commission staff review that will precede the decision on the disbursement of the first, second and third instalments, the authorities of the Republic of Moldova are committed to have accomplished the following actions:

FIRST INSTALMENT

PUBLIC SECTOR GOVERNANCE

Action 1

In order to implement the new Public Administration Reform (PAR) Strategy adopted by the government in July 2016 and the related Action Plan approved in December 2016, Parliament will adopt the new Law on Government, amending the Law No 64 of 1990. The law will aim at rationalising the central public administration.

Action 2

Consistent with the new Strategy of Development of the Public Procurement System in Moldova for 2016-2020, adopted by the Government in October 2016, a new National Complaints Settlement Agency independent from the Ministry of Finance was created in December 2016. The Parliament will ensure the effective functioning of this authority. Its effectiveness will be measured by the number of established employees, allocated budgetary resources and the number of complaints processed.

Action 3

In order to increase transparency and accountability in State-Owned Enterprises (SOEs), Parliament will adopt a new Law on State and Municipal Enterprises that will introduce statutory audits of annual financial statements and the obligation to post the annual financial statements and the audit reports on the websites of the SOEs and on that of the Public Property Agency.

Action 4

Reflecting the commitments made by Moldova under the Association Agenda, Parliament will adopt the new law on the Court of Accounts. The key objectives of the law will be to ensure the financial, operational and functional independence of the Supreme Audit Institution, bringing it in line with INTOSAI standards. Also the parliamentary oversight of the Government's budget execution will be strengthened through the creation in Parliament of a Public Accounts Committee function in charge of carrying out public hearings of the Court of Accounts individual audit reports.

FIGHT AGAINST CORRUPTION AND MONEY LAUNDERING

Action 5

The Parliament will adopt the new Law on the Prevention of Money Laundering and Counter Terrorism Financing (AML/CTF), approximating Moldova's legislation in this area to the relevant EU acts (notably AML/CFT Directive 2015/849). In this context, the operational capacities of the Office for the Prevention and Fight against Money Laundering will be strengthened.

Action 6

The Integrity Council will select the President and Vice President of the National Integrity Authority (NIA) and propose their appointment to the President of the Republic of Moldova. This will be done via a transparent, merit-based and competitive process, in compliance with the law on the NIA. Sufficient budget and staff will be allocated to the NIA, which will initiate and make good progress with the recruitment of integrity inspectors via a transparent, merit-based and competitive process.

Action 7

As stipulated in the new Law on the Asset Recovery Office, adopted by Parliament in March 2017, a new Criminal Assets Recovery Agency will be set up at the National Anticorruption Centre (NAC). The Parliament will ensure the effective functioning of the Criminal Asset Recovery Office, by allocating sufficient staffing and budgetary resources.

ENERGY SECTOR REFORMS

Action 8

With a view to strengthening the governance and regulatory framework of the energy sector, including the independence of the National Energy Regulatory Agency (ANRE) and addressing the recommendations of the review of ANRE carried out by the Energy Community Secretariat, the Parliament will adopt the new Law on Energy.

BUSINESS CLIMATE AND DCFTA IMPLEMENTATION

Action 9

As part of efforts to strengthen the investment climate, the government will take steps to reduce the administrative burden of starting and operating a business. In particular, and consistent with the target, stated in the National Development Strategy "Moldova 2020", of reducing the number of regulations imposing permits and licences, the Ministry of Economy will review the entire nomenclature of required permits and licences and reduce their number accordingly.

Action 10

The Parliament will adopt the new Customs Service Law. The Law will provide the necessary tools to strengthen the human resources and administrative capacity of the Customs Service,

helping it implement its responsibilities under the Association Agreement and, in particular, the DCFTA, while at the same time ensuring higher standards of integrity and good practice.

SECOND INSTALMENT

FINANCIAL SECTOR GOVERNANCE

Action 11

The Parliament will adopt the new Law on Banking Activity and Prudential Supervision of Banks and Investment Firms and the appropriate supervisory authorities (i.e. NBM and NCFM) will make substantial progress towards adopting key related secondary legislation to bring the regulatory framework for banks in line with international and EU standards (notably Basel III rules). The new legislation will, in particular, introduce new capital adequacy requirements harmonised with the EU's Capital Requirements Directive and Regulation (CRDIV/CRR package).

Action 12

In order to enhance governance and shareholder transparency in the Moldovan insurance sector, the NCFM will adopt an Action Plan for the audit of all insurance companies and for the identification of UBOs of qualified shareholders in all insurance companies.

PUBLIC SECTOR GOVERNANCE

Action 13

In line with the commitments under the Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA) Agreement, the Government will submit to Parliament amendments to the Law on Public Procurement, the law on Public-Private Partnerships (PPPs) and the Law on Utility Companies in order to better regulate the concessions, PPPs and procurement by utility companies.

FIGHT AGAINST CORRUPTION AND MONEY LAUNDERING

Action 14

Consistent with the provisions of the Law on the National Integrity Authority (NIA) and the Law on the Declaration of Assets and Interests, the NIA will adopt a regulation clarifying the methodology for the verification of asset declarations and conflicts of interest. The electronic asset declaration and verification system will be brought online, allowing the electronic submission of asset declarations and making the declarations accessible to the general public.

ENERGY SECTOR REFORMS

Action 15

The Government will submit to Parliament the new Law on Energy Efficiency, approximating Moldova's legislation in this area to Directive 27/2012/EU on Energy Efficiency.

Action 16

In view of the construction of the Ungheni-Chisinau gas pipeline, critical for the diversification of Moldova's gas supplies and energy interconnectivity with the EU, the Government will organise the tender for the selection of a general contractor for the construction of the pipeline.

BUSINESS CLIMATE AND DCFTA IMPLEMENTATION

Action 17

In order to promote a merit-based and transparent system for the selection and promotion of judges, the Superior Council of Magistracy will revise the criteria, contained in its Decision 211/8 of 5 March 2013, for the selection and the promotion of judges, bringing them in line with international standards and best practices.

Action 18

In order to establish an effective mechanism for ensuring the accountability of judges, Parliament will adopt amendments to the law of Disciplinary Liability of Judges (Law No 178 of 25 July 2014).

THIRD INSTALMENT

FINANCIAL SECTOR GOVERNANCE

Action 19

In order to enhance governance and shareholder transparency in Moldovan banks, and consistent with the commitments undertaken by the authorities in the context of the three-year arrangements under the Extended Fund Facility (EFF) and the Extended Credit Facility (ECF) agreed with the IMF, the NBM will complete the identification of Ultimate Beneficiary Owners (UBOs) of qualified shareholders and will conclude the diagnostic analyses of related party lending in all banks, with the exception of banks which are subsidiaries of foreign banking groups. The NBM will then make substantive progress on the recommendations of these diagnostic analyses of related party lending in the three major banks.

Action 20

With the aim of supporting financial stability in Moldova, and consistent with the Action Plan for the implementation of the Association Agreement, Parliament will adopt amendments to the Deposit Insurance Law strengthening the deposit insurance system. The amendments will approximate Moldova's deposit guarantee legislation with the EU's Directive on Deposit Guarantee Schemes and will draw on the latest recommendations produced by IMF technical assistance. In particular, the amendments will inter alia increase the coverage level per individual depositor to the appropriate level and extend deposit protection to include non-financial corporates, Small- and Medium-Sized Enterprises (SMEs).

Action 21

In order to promote the development of the non-banking financial sector, while preventing excessive risks in the system, the Government will submit to Parliament a Law on non-bank credit organisations. This Law will, in particular, regulate the conditions of access to non-banking lending activity, determining the legal requirements for establishing non-bank credit institutions, will ensure the protection of the rights and legitimate interests of stakeholders (such as creditors, clients and shareholders) and will improve access to non-bank financial resources for both individuals and legal entities.

FIGHT AGAINST CORRUPTION AND MONEY LAUNDERING

Action 22

Substantial progress will be achieved with the implementation of the actions foreseen for the year 2017 as provided in the Action Plan accompanying the National Integrity and Anti-Corruption Strategy (NIAS) for 2017-2020 adopted by Parliament in March 2017. Progress will be measured, inter alia, by the first annual report on the implementation of the NIAS to be approved by the Parliament.

Action 23

In order to return to Moldova the funds from Banca de Economii, Unibank and Banca Socială that were fraudulently transferred outside of the country, substantial progress will be achieved in the implementation by the authorities of the related asset recovery strategy. This strategy will also take into account findings by the Kroll consultancy firm. In this respect, the authorities will prepare and transmit to Parliament a progress report.

ENERGY SECTOR REFORMS

Action 24

In order to protect the most vulnerable households from the adjustment in energy tariffs, the Government will strengthen and improve the targeting of social assistance programmes, in particular the Ajutor Social and Heating Allowance programmes, including by revising the set of proxy criteria on which the eligibility for these programmes is based. Adequate resources will be allocated in the 2018 budget for these two programmes.

Action 25

Substantial progress will be achieved with the implementation of the action plan, prepared with the assistance from the Energy Community Secretariat and international partners, for the legal and functional unbundling of the three system operators in the gas sector, under the terms and conditions stipulated in the Law No 108 of 27 May 2016 on Natural Gas. This will entail the achievement of a full legal and functional separation of MoldovaTransGaz (MTG) and ChisinauGaz (CG) from Moldovagaz, and an improvement of the corporate governance of MTG, CG and VestMoldTransgaz (VMTG) taking into consideration the derogation granted by the Ministerial Council of the Energy Community for unbundling until 1 January 2020.

BUSINESS CLIMATE AND DCFTA IMPLEMENTATION

Action 26

In line with the commitments made under the Association Agreement and the DCFTA, the Government will propose amendments to the Law on Competition with a view to update the list of the Competition Council's areas of intervention in line with international standards, notably in order to include the media sector.

Action 27

In line with the commitments under the DCFTA, Parliament will adopt a new Customs Code consistent with the European Union's Customs Code (Regulation (EU) No 952/2013).

Action 28

With a view to increasing the effectiveness and independence of the judiciary system, Parliament will adopt primary and secondary legislation to strengthen the position of the Superior Council of Magistracy (SCM), in particular by limiting membership to a single term of six years and obliging the Government to consult the SCM when establishing the budget for the court system. The Parliament will exclude the Minister of Justice, the Prosecutor General and the Chair of the Supreme Court from its ex officio composition or adopt legislation to ensure that their participation do not put at risk the principle of independence of judiciary.

ANNEX II

MONITORING SYSTEM

During the implementation of the European Union macro-financial assistance, the following indicators and reports shall be provided to the Commission by the relevant authorities, on a quarterly basis.

1. Monitoring of macro-economic and financial developments and policies

a) Information submitted by the Ministry of Finance:

- GDP or national income (quarterly)
- Main components of GDP (quarterly)
- Employment and unemployment rates (quarterly)
- Level and composition of general and central government revenue and expenditure as well as government payment arrears (quarterly)
- Fiscal balance of the central government (quarterly)
- Fiscal balance of the general government (annual)
- External central government debt, including external arrears (quarterly)
- External central government debt service payments (quarterly)
- Domestic central government debt and debt service (quarterly)
- Consumer and producer prices (monthly)
- Interest rates on government securities (monthly)

b) Information submitted by the National Bank of Moldova

- Interbank interest rates at benchmark maturities (monthly)
- Banks' overall lending rate (monthly)
- Balance-of-payments and main components (quarterly)
- International reserve position (monthly)
- Nominal bilateral exchange rates against the euro and the USD (monthly)

2. Monitoring of structural policies:

- Progress reports on reforms in the areas specified in Annex I (quarterly)